

OBČINA PREBOLD

Hmeljarska cesta 3

3312 Prebold

**PREDLOG OBČINSKEGA N A Č R T A ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB
POTRESU V OBČINI PREBOLD
VERZIJA: 3.0**

	ORGAN	DATUM	PODPIS
Izdelal	ZAME Maja Jenko s.p.		Maja Jenko _____
Odobril	POVELJNIK CIVILNE ZAŠČITE OBČINE PREBOLD		Poveljnik Peter Petač _____
Sprejel	ŽUPAN OBČINE PREBOLD		Župan Vinko Debelak _____
Skrbnik	OBČINA PREBOLD		Anton Vesolak _____

Številka: 842-0005/2022- 1

Datum: 9.8.2022

Kazalo vsebine

1 POTRES	3
1.1. UVOD	3
1.2 POTRESNA NEVARNOST V OBČINI PREBOLD.....	3
1.2.1 Splošno o potresih	3
1.2.2 Karta potresne intenzitete	4
1.2.3 Karta projektnega pospeška tal.....	4
1.3 POTRESNA OBMOČJA V OBČINI PREBOLD	5
1.4 VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE	8
1.5 UKREPI ZA ZMANJŠANJE POSLEDIC POTRESA	8
1.6 SKLEPNE UGOTOVITVE	10
2 OBSEG NAČRTOVANJA.....	11
2.1. TEMELJNE RAVNI NAČRTOVANJA.....	11
2.2. PROJEKT IN APLIKACIJE POTROG – POTRESNA OGROŽENOST V SLOVENIJI ZA POTREBE CIVILNE ZAŠČITE	13
3. ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB NESREČI, ZA KATERO JE IZDELAN NAČRT.....	16
3.1. TEMELJNE PODMENE.....	16
3.2. KONCEPT ODZIVA OB POTRESU.....	17
3.3. UPORABA NAČRTA	21
4 SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	22
4.1 PREGLED ORGANOV IN ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO PRI IZVEDBI NALOG IZ OBČINSKE PRISTOJNOSTI.....	22
4.1.1 Občinski organi:.....	22
4.1.2 Občinske sile za zaščito in reševanje:.....	22
4.1.3 Komisija za ocenjevanje škode.....	24
4.2 MATERIALNO – TEHNIČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA	24
4.3 FINANČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA	25
5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	26
5.1 OPAZOVANJE POTRESNE DEJAVNOSTI	26
5.2. OBVEŠČANJE O POTRESU	27
5.2.1 Obveščanje pristojnih organov in služb	27
5.2.2 Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju	28
5.2.3 Obveščanje splošne javnosti.....	29
5.3 ALARMIRANJE	30
6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	32
6.1 AKTIVIRANJE ORGANOV IN NJIHOVIH STROKOVNIH SLUŽB.....	32
6.2 AKTIVIRANJE OBČINSKIH SIL ZA ZAŠČITO REŠEVANJE IN POMOČ	33
6.3 ZAGOTAVLJANJE POMOČI V MATERIALNIH IN FINANČNIH SREDSTVIH	35
7 UPRAVLJANJE IN VODENJE	36

7.1 ORGANI IN NJIHOVE NALOGE	36
7.1.1 Občinski organi	36
7.1.2 Organi vodenja	37
7.1.3. Občinski pogodbeni izvajalci	37
7.1.4 Druga podjetja, zavodi, organizacije javnega značaja	37
7.2 OPERATIVNO VODENJE	41
7.3 ORGANIZACIJA ZVEZ	41
7.3.1 Sistem zvez ZA-RE	42
8 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	45
8.1 ZAŠČITNI UKREPI	46
8.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi (ocena poškodovanosti objektov)	46
8.1.2 Evakuacija	51
8.1.4 Radiološka, kemijska in biološka zaščita	57
8.1.5 Zaščita kulturne dediščine	58
8.2.1 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč	61
8.2.1.1 Identifikacija mrtvih	64
8.2.1.2 Psihološka pomoč	65
8.2.3 Prva veterinarska pomoč	67
8.2.3 Reševanje iz ruševin	69
8.2.4 Gašenje in reševanje ob požarih	72
8.2.5 Iskanje pogrešanih oseb	74
8.2.6 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	74
9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	77
10 OCENJEVANJE ŠKODE	78
11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	80
11.1. POMEN POJMOV	80
11.2. RAZLAGA OKRAJŠAV	81
12 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	83
12.1. SKUPNE PRILOGE	83
12.2. POSEBNE PRILOGE	84
12.3 SKUPNI DODATKI	84
12.4 POSEBNI DODATKI	84

1 POTRES

1.1. Uvod

Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu v občini Prebold temelji na določilih Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10 in 21/18 – ZNOrg), Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, številka 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16). Izdelan je v skladu z določili Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19).

Načrt temelji na podlagi Ocene potresne ogroženosti občine Prebold (842-0005/2022-2) ter na podlagi izkušenj in spoznanj iz državne vaje »Potres 2012« ter regijskih vaj »Potres - Zahodna Štajerska 2018« in »Potres - Zahodna Štajerska 2019« in je podrobneje razčlenjen Regijski načrt zaščite in reševanja ob potresu, verzija 3.1 (8421-6/2020-2 – DGZR), ki ga je pripravila Izpostava Uprave RS za zaščito in reševanje (URSZR) Celje.

P-101	Ocene potresne ogroženosti v občini Prebold
-------	---

1.2 Potresna nevarnost v občini Prebold

1.2.1 Splošno o potresih

Potres je naravni pojav, ko v Zemljini notranjosti pride do nenadne sprostitve nakopičenih elastičnih napetosti, pri čemer se sproščena energija razširja v obliki seizmičnega valovanja. Ko potresno valovanje doseže površje z zadostno energijo, da povzroči neželene posledice na ljudi, objekte ali naravo, govorimo o potresu kot o naravni nesreči. Potres je eden izmed pojavov v naravi, katerega človek ne more nadzorovati oziroma kontrolirati, lahko pa ga zelo dobro meri. Potresa ni mogoče napovedati. Sodobna znanost nima in zagotovo še dolgo ne bo imela orodij s katerimi bi lahko določila kraj, velikost in čas nastanka potresa z natančnostjo, ki bi imela praktičen pomen. Vsaka, tudi majhna napaka pri napovedi katerega koli od teh treh elementov bi imela zelo slabe, lahko tudi katastrofalne posledice.

Razviti so postopki, s katerimi se določi območja, kjer se potres lahko pojavi. Lahko se oceni največjo magnitudo, ki jo je z določeno verjetnostjo moč pričakovati in oceni škoda, ki bi jo potres na nekem območju lahko povzročil. V primerjavi z drugimi naravnimi nesrečami, ki so povezane z meteorološkimi procesi in jih lahko v blažji ali hujši obliki pričakujemo (poplave, suša vetrovi), ima potres zaradi nenadnosti pojava in drugačnih posledic veliko hujši vpliv na vsakdanje življenje. Navadno je število žrtev večje, saj ni očitnih znakov, da bi ljudem vnaprej napovedali potres in jim omogočili umik na varno. Večja je tudi škoda, saj je zaradi obsega porušениh objektov proces obnove po potresu poškodovanega območja dražji, vzpostavitev normalnih razmer v gospodarstvu pa traja dlje kot pri drugih naravnih nesrečah.

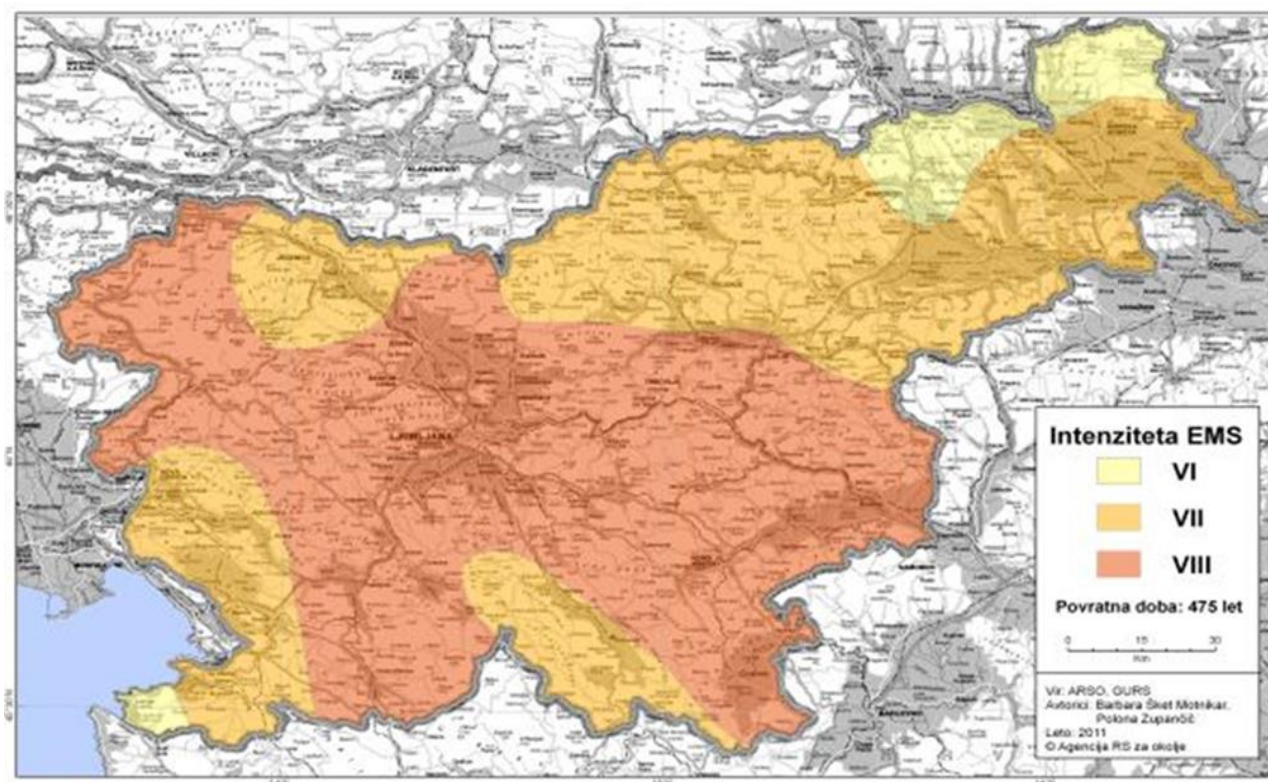
1.2.2 Karta potresne intenzitete

Karta potresne intenzitete je izračunana za povratno dobo 475 let, kar ustreza 90% verjetnosti, da vrednosti na karti v 50 letih ne bodo presežene. Pri izračunu so upoštevana povprečna dejanska tla območja posamezne stopnje intenzitete.

Karta potresne intenzitete za povratno dobo 475 let iz leta 2011 je nova in namenjena predvsem sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami pri načrtovanju ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje škode ob potresih.

Občina Prebold se nahaja na območju VIII EMS lestvice, kar pa ne pomeni, da na našem območju ni mogoč potres z učinki, ki so večji od tistih, ki jih predvideva karta potresne intenzitete, bodisi zaradi lokalnih razmer, bodisi zaradi same moči potresa. Možnosti za to so sicer majhne, a so se v preteklosti že dogajale (idrijski potres iz leta 1511).

Slika 1. Karta potresne intenzitete s povratno dobo 475 let (Vir: ARSO, 2011)

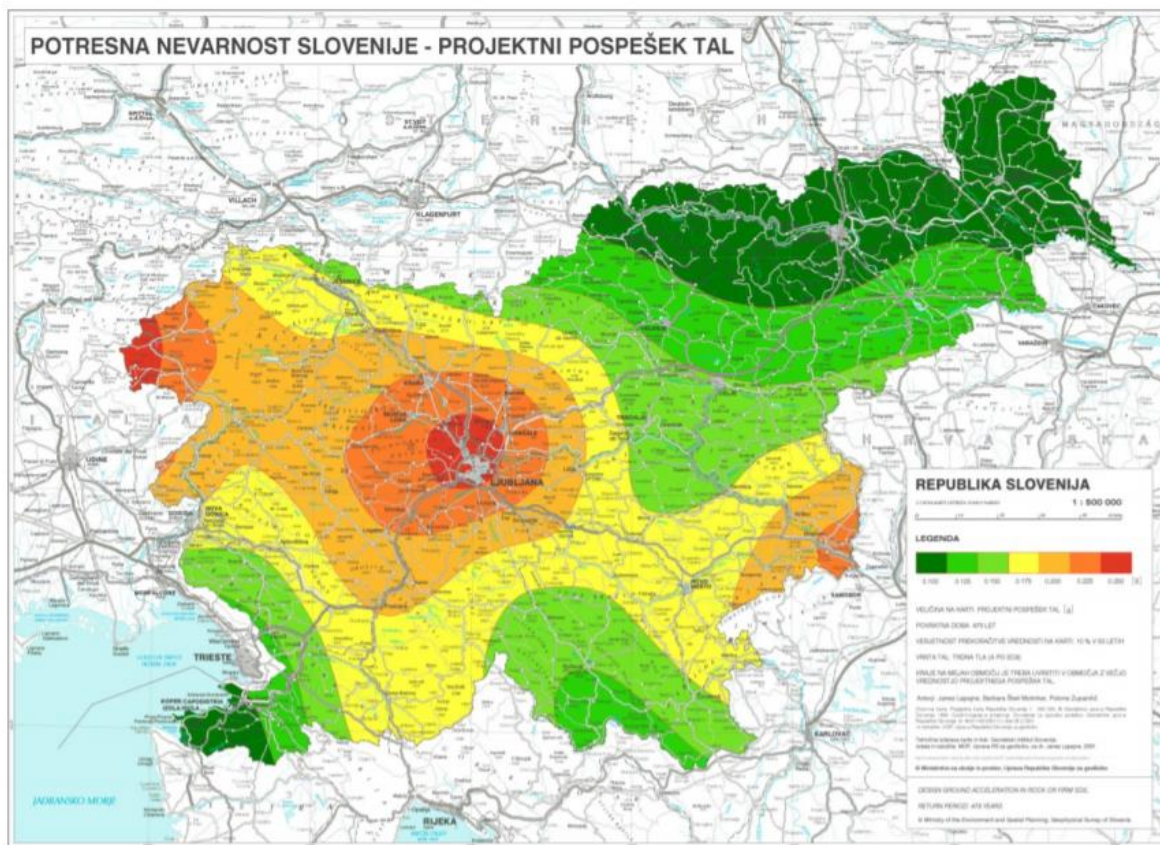
1.2.3 Karta projektnega pospeška tal

Za potresno odporno projektiranje se skladno z zakonodajo uporablja karta projektnega pospeška tal.

Karta projektnega pospeška tal za trdna tla za povratno dobo 475 let (Lapajne in drugi, 2001) je uradna karta potresne nevarnosti Slovenije (slika 2).

Območja enake potresne nevarnosti so na karti projektnega pospeška tal označena z enako barvo.

Slika 2: Potresna nevarnost Slovenije – projektni pospešek tal (Lapajne in drugi, 2001)

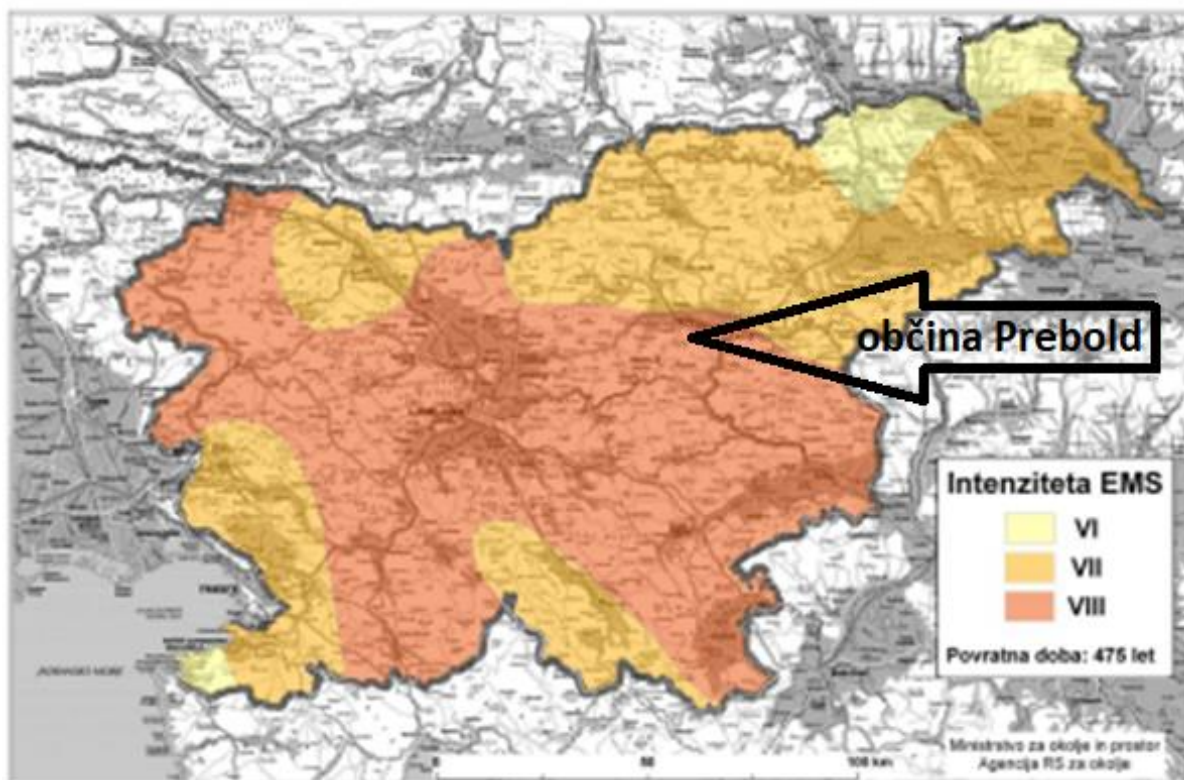
1.3 Potresna območja v občini Prebold

Iz kart temeljnega načrta in regijskega načrta, ki je podrobneje razdelan za območje Zahodno štajerske regije, izhaja, da se občina Prebold nahaja na območju **VIII. stopnje** po EMS lestvici. Doslej takšnega potresa na območju občine Prebold še ni bilo.

Tabela 1: Razvrstitev Zahodnoštajerske regije in občine Prebold v razred ogroženosti ob potresu in število prebivalcev regije/občine, ki živijo na območjih posamezne potresne intenzitete

Regija/ Občina	Število prebivalcev				Razred ogroženosti
	Območje VI. po EMS	Območje VII. po EMS	Območje VIII. po EMS	Skupno število prebivalcev	
Zahodnoštajerska (33 občin)		147.102	101.227	248.329	4
Prebold			5.160	5.160	4

Slika 3. Seizmološka karta občine Prebold

V Ocení potresne ogroženosti občine Prebold (842-0005/2022-2) smo preko portala POTROG preverili, kakšno bi bilo stanje v občini Prebold v primeru potresa z magnitudo VIII EMS (epicenter Prebold). Glede na pridobljene podatke iz tabele in slik lahko vidimo, da bi bilo v občini Prebold potrebno zagotoviti nove stalne namestitve za 79 prebivalcev (neuporabnih bi bilo 5 stavb). Ob potresu VIII EMS v občini Prebold bi bile poškodovane stavbe in sicer bi bila potrebna začasna namestitev ljudi iz 389 stavb, neocenjenih bi bilo 1022 stavb, bivanje v stavbi pa bi bilo mogoče v 1639 stavbah (54%). Tako bi bila potrebna začasna namestitev za 707 prebivalcev (15%).

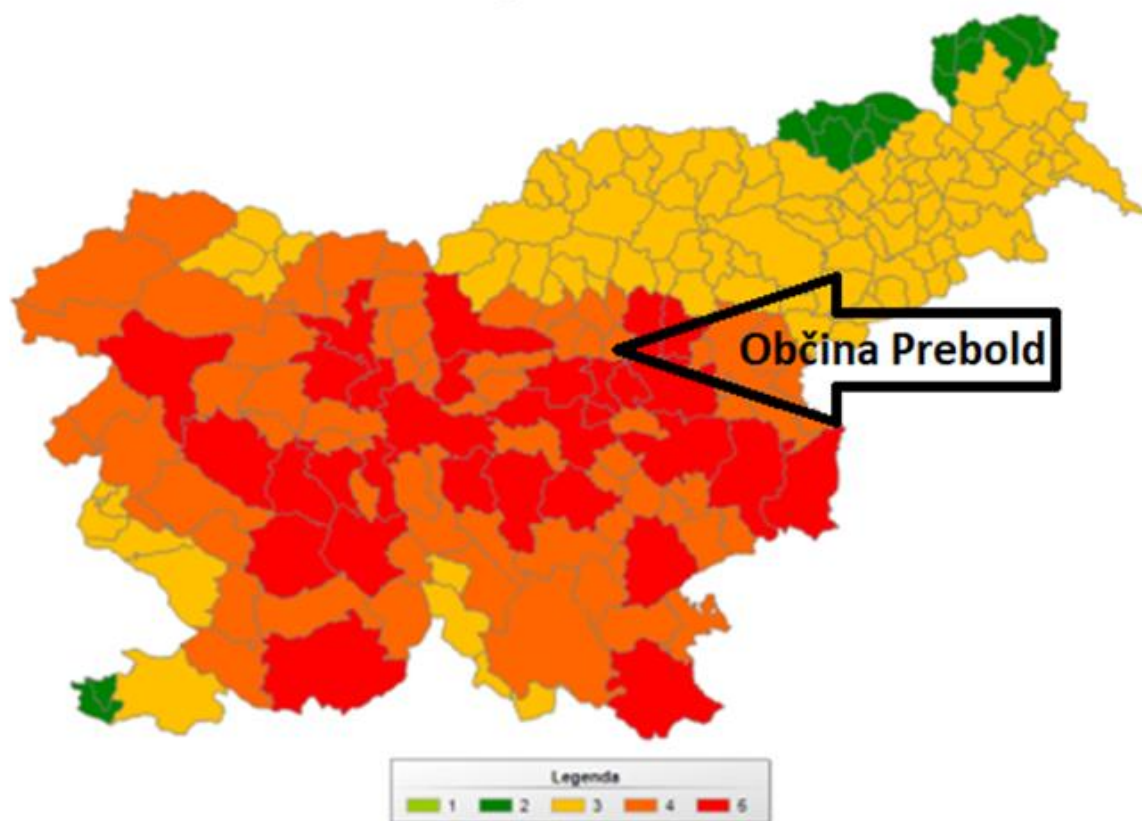
Razpoložljivih gasilskih pripadnikov na območju potresa bi bilo 145 (74%), pripadnikov CZ (pripadnikov enot CZ in pogodbenih izvajalcev nalog ZIR) pa 92 (68%). Ocenjeno število potrebnih sil za reševanje (prvih 120 ur reševanja): 174 oseb posebnih specialnosti (zdravnik, medicinska sestra, predstavniki za zveze, inženirji, specialisti za nevarne snovi, tehnično reševanje, transport, kinologi...).

Po potresu bi bilo 4391 m³ ruševinskih kupov s prazninami in opremo ter 1650 m³ ruševinskih kupov konstrukcije brez praznin. Opravili bi 275 prevozov z 12 m³ tovornjaki.

Ob obravnavanem potresu bi lahko prišlo predvsem v urbanih območjih do lomov cevi vodovodnega sistema, kar lahko povzroči poplavljenost določenih ulic, prav tako bi lahko prišlo do lomov cevi in drugih poškodb ostale komunalne infrastrukture (kanalizacija, toplovod, plinovod ipd.). V primeru potresa intenzitete VIII EMS bi lahko prišlo do motenj in prekinitev oskrbe z električno energijo ter do motenj v delovanju komunikacijskih sistemov. Po podatkih ELES-a potresi bolj kot daljnovode (za visokonapetostne skoraj ni nevarnosti zrušitve), ogrožajo transformatorske postaje in upravne stavbe.

Ocena je podana na podlagi matematičnega izračuna za čas, ko ljudje spijo ali ko je koncentracija ljudi v objektih največja, kar pa ne pomeni, da bo ob takem potresu tudi tako dejansko stanje.

Slika 4. Potresna ogroženost občine Prebold

majhna, 2- srednja, 3- velika, 4- zelo velika 1, 5- zelo velika 2

1.4 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Potres pogosto spremljajo številne verižne nesreče, katerih škoda praviloma presega neposredno škodo zaradi potresa. Potres lahko spremljajo predvsem verižne nesreče, kot so:

- požari in eksplozije,
- nesreče z nevarnimi snovmi,
- plazovi, podori in poplave,
- bolezni ljudi in živali,
- poškodbe in porušitve visokih pregrad,
- jedrske ali radiološke nesreče.

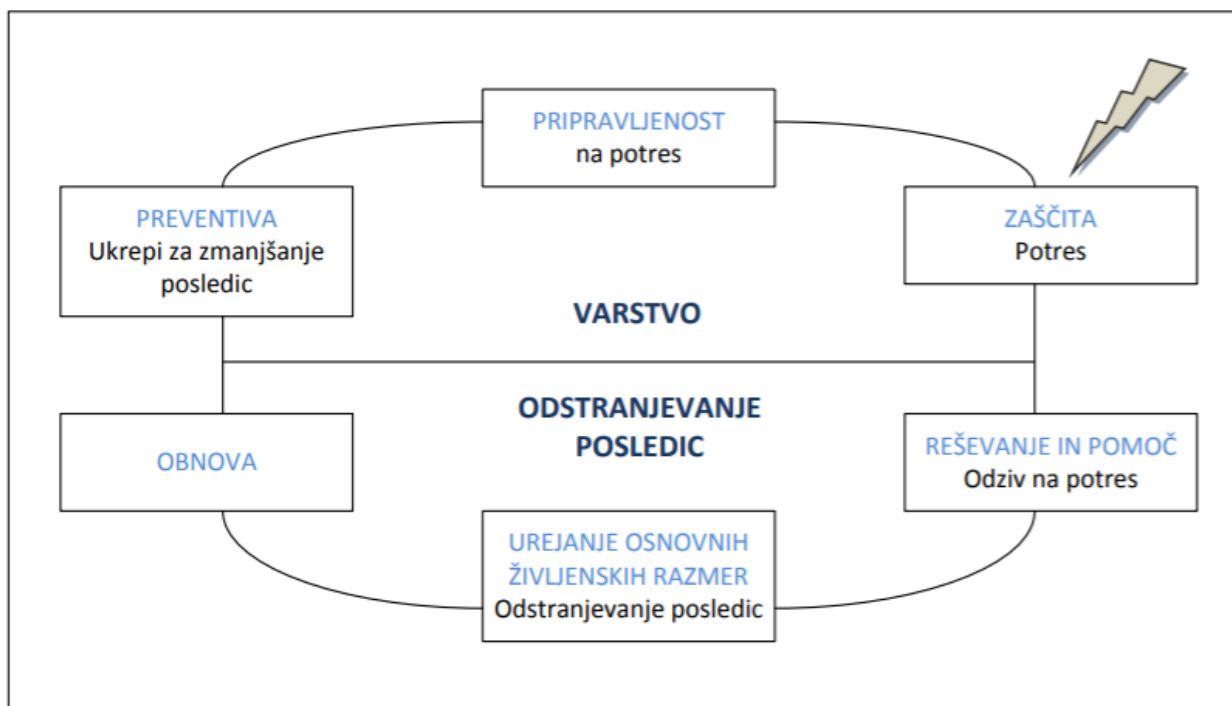
Ob verižni nesreči, ki je posledica potresa, poteka ukrepanje skladno z dokumenti zaščite in reševanja glede na nesrečo (poplave, nalezljive bolezni pri ljudeh, požari itn.).

1.5 Ukrepi za zmanjšanje posledic potresa

Najpomembnejši ukrepi za preprečevanje in zmanjšanje posledic potresa so:

- potresno odporna gradnja (predpisane zahteve za novogradnjo, sanacijo in utrditev objektov, postopki za ocenjevanje po potresu poškodovanih objektov ter popotresno sanacijo),
- načrtovanje delovanja sistema ZRP (usposabljanje in opremljanje sil za ZRP ter izdelava in dopolnjevanje načrtov ZIR ob potresu),
- sistematično spremljanje in proučevanje potresne dejavnosti (državna mreža potresnih opazovalnic),
- priprava programov potresne sanacije ter utrjevanja stanovanjskih in pomembnih javnih objektov s področja vzgoje in izobraževanja, varstva otrok, nege starejših občanov in drugih posebnih skupin prebivalcev ter drugih javnih dejavnosti,
- pregled stanja pomembnih infrastrukturnih sistemov (zlasti cest, železnic, mostov, podvozov, nadvozov, predorov, itn.) s ciljem ugotoviti potresno odpornost in ranljivost ter po potrebi zagotoviti povečanje potresne odpornosti teh objektov,
- pregled stanja pomembnih industrijskih objektov ter objektov v katerih se skladiščijo, shranjujejo ali izdelujejo nevarne snovi ter objektov virov večjega in manjšega tveganja za okolje ter po potrebi zagotoviti povečanje potresne odpornosti teh objektov,
- ustrezna organizacija in delovanje zdravstvene in socialne službe v primeru potresa z močnimi poškodbami,
- izboljšati pripravljenosti na potres, kar se zagotavlja z izobraževanjem prebivalcev za boljši odziv pri potresu, z usposabljanjem organov vodenja v ZRP ter upravnih organov na lokalni in državni ravni ter s pripravo akcijskih načrtov za reševanje.

Varstvo pred potresi v celoti obsega preventivo, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti za ZRP ter odpravljanje posledic potresa in potresno obnovo. Za potrese namreč velja, da potresov ne moremo ne napovedati ne preprečiti, lahko pa ublažimo njihove posledice na sprejemljiv obseg.

1.6 Sklepne ugotovitve

V primeru najvišje stopnje potresa v občini (VIII. po EMS) bo največ škode v starejših stanovanjskih hišah in gospodarsko - kmetijskih objektih. Največja gostota prebivalcev je v Centru Prebolda in v soseski Na zelenici ter Novine v Latkovi vasi, kjer so tudi najvišji bloki, ki bi lahko predstavljali problem v primeru potresa.

V primeru potresa nižje stopnje (do VI. po EMS) v občini ne bo moteno bivanje prebivalcev in delovni proces v podjetjih, zavodih in drugih organizacijah. Prav tako se ne pričakuje večjih poškodb objektov in žrtev.

Smiselno in prilagojeno nastalim razmeram potresa bi se izvajali ukrepi in naloge opredeljeni v tem načrtu.

2 OBSEG NAČRTOVANJA

2.1. TEMELJNE RAVNI NAČRTOVANJA

a) Raven občine:

Obveznost izdelave načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja ob potresu za posameznega nosilca načrtovanja je opredeljena glede na državno oceno (Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi potresov, Verzija 3.0, št. 842-9/2012-73-DGZR, z dne 07. 06. 2018). Vsak nosilec načrtovanja se lahko odloči tudi za večji obseg načrtovanja.

Temeljni načrt zaščite in reševanja ob potresu je **državni načrt**. Državni načrt zaščite in reševanja ob potresu je izdelan za potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS-98 (v nadaljevanju potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje). S tem načrtom se urejajo zaščitni ukrepi in naloge ZRP.

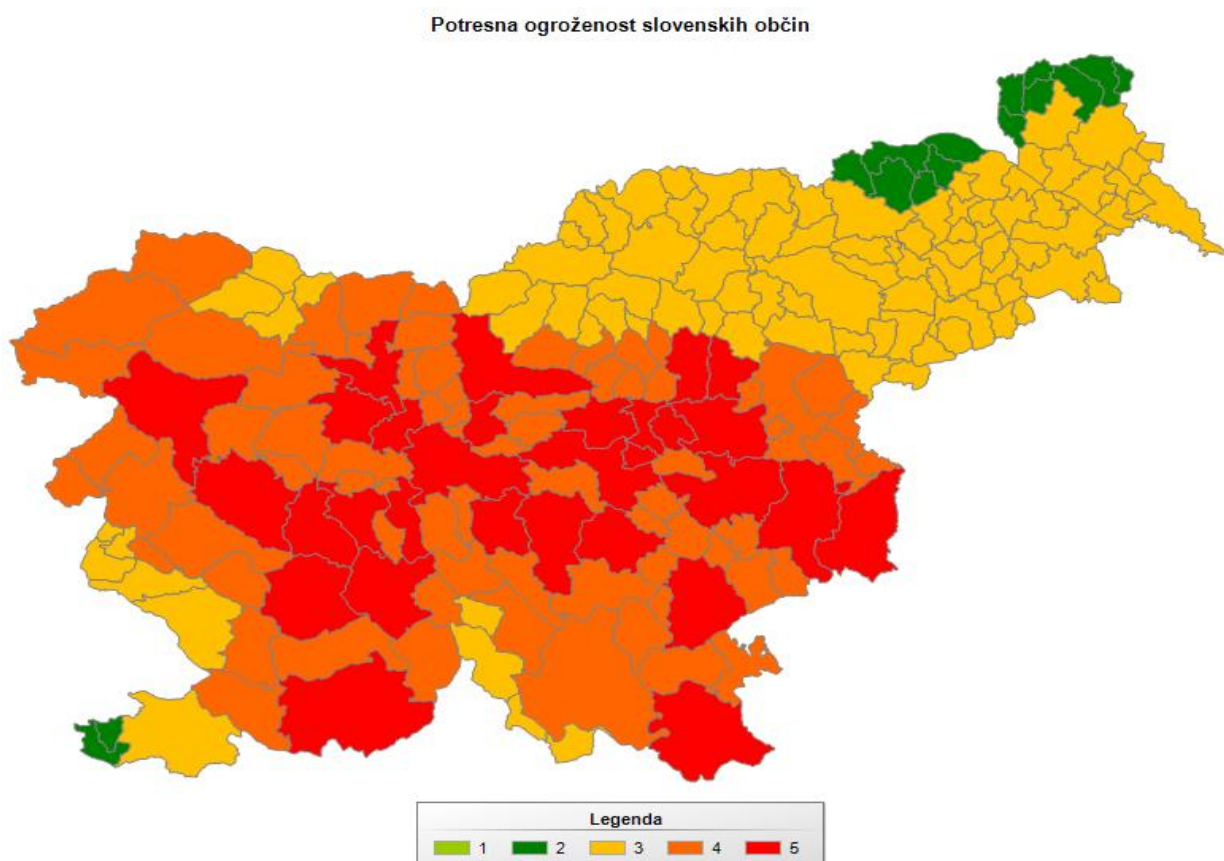
Tabela 2: Obveznosti nosilcev načrtovanja

Razred ogroženosti	Obveznosti nosilcev načrtovanja
1	Potrebno je izdelati dokumente, v katerih se določi zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP; ni potrebno izdelati načrta zaščite in reševanja v celoti, dela načrta oziroma dokumentov za izvajanje določenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
2	Potrebno je izdelati dokumente, v katerih se določi zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP; ni potrebno izdelati načrta zaščite in reševanja v celoti, priporočljivo pa je pripraviti dokumente, v katerih se določi način obveščanja ter se razdela izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
3	Potrebno je izdelati del načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določita način obveščanja in zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP ter se razdela izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
4	Potrebno je v celoti izdelati samostojen načrt zaščite in reševanja ob potresu.
5	Potrebno je v celoti izdelati samostojen načrt zaščite in reševanja ob potresu.

Občine, ki spadajo v razred ogroženosti 4 in 5 (zelo velika stopnja ogroženosti 1 in 2), v celoti izdelajo samostojen načrt zaščite in reševanja ob potresu.

Občina Prebold spada v razred ogroženosti 4, zato v celoti izdelava samostojen načrt zaščite in reševanja ob potresu.

Slika 5: Potresna ogroženost slovenskih občin

b) Raven organizacije:

Organizacije, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb in so na potresnem območju, na katerem je mogoč potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje, načrtujejo skladno z občinskimi načrti zaščite in reševanja ter načrti dejavnosti, bolnišnice pa tudi skladno z regijskimi načrti in državnim načrtom potrebno izvedbo zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP.

Načrt dejavnosti izdelajo pristojni organi in službe občinske uprave, ki po potrebi izdelajo načrte dejavnosti kot dodatek k občinskim ali k regijskim načrtom zaščite in reševanja (Načrt dejavnosti občine Prebold).

V občini Prebold Načrt dejavnosti oziroma zaščitne ukrepe in aktivnosti, ki jih bodo izvajali v primeru potresa izdelajo:

- Občina Prebold,
- Center za socialno delo Savinjsko-Šaleška, enota Žalec,
- Zdravstveni dom Žalec, Zdravstvena postaja Prebold,
- Osnovna šola in vrtec Prebold,

- Javno komunalno podjetje Žalec d.o.o
- Župnijska Karitas Prebold,
- RKS OZ Žalec; KO RK Prebold,
- Dom upokoјencev Franc Salamon Trbovlje; Enota Prebold,
- Simbio Celje, d. o. o.
- Pogrebna služba Ropotar.

D – 22	Načrt dejavnosti občine Prebold
D – 22/1	Načrt dejavnosti CSD Savinjsko Šaleška; enota Žalec
D – 22/2	Načrt dejavnosti Zdravstveni dom Žalec
D – 22/3	Načrt dejavnosti Osnovna šola in vrtec Prebold
D – 22/4	Načrt dejavnosti Javno komunalno podjetje Žalec d.o.o
D – 22/5	Načrt dejavnosti Župnijski Karitas Prebold
D – 22/6	Načrt dejavnosti RKS OZ Žalec (KO RK Prebold)
D – 22/7	Načrt dejavnosti Dom upokoјencev Franc Salamon Trbovlje; Enota Prebold
D – 22/8	Načrt dejavnosti Simbio Celje, d. o. o.
D - 22/9	Načrt dejavnosti Pogrebna služba Ropotar
P -100	Evidenčni list o vzdrževanju načrta

2.2. Projekt in aplikacije POTROG – potresna ogroženost v Sloveniji za potrebe Civilne zaštite

Za vsestransko in boljšo pripravljenost na potres je bil izveden razvojno raziskovalni projekt POTROG v okviru katerega so bile izdelane strokovne podlage in orodja, ki so namenjene splošni in strokovni javnosti. V okviru celotnega projekta POTROG je bilo razvitih več spletnih aplikacij, ki so dostopne na spletni strani: <http://potrog2.vokas.si> in sicer:

1. Aplikacija »OCENI SVOJO STAVBO«. Namenjena je splošni javnosti, ki lahko s pomočjo aplikacije grobo oceni poškodovanost poljubne stanovanjske, poslovne ali poslovno-stanovanjske stavbe ob potresu. Aplikacija ima obliko spletnega vprašalnika. Rezultat vprašalnika je okvirna ocena verjetnosti za posamezno kategorijo poškodovanosti izbrane stavbe v primeru potresa podane intenzitete.
2. Aplikacija »OCENA POSLEDIC POTRESA«. Ocena potresne ogroženosti ljudi služi kot podlaga za načrtovanje ukrepov zaščite in reševanja ob potresu, zato je aplikacija namenjena predvsem načrtovalcem zaščite in reševanja ter štabom civilne zaščite. S pomočjo aplikacije lahko uporabnik v primeru potresa, na podlagi informacije o lokaciji in intenziteti, zelo hitro izdela prve ocene o obsegu potresa. Z aplikacijo lahko določi katere občine so bile najbolj prizadete, poškodovanost stavb (porušene, močno poškodovane, nepoškodovane, neocenjene stavbe) in število ogroženih ljudi v njih. Aplikacija omogoča tudi vizualizacijo posledic potresa in jo je možno uporabljati tudi kot učni pripomoček za preigravanje različnih scenarijev potresa.
3. Aplikacija »BAZA INDIVIDUALNO OCENJENIH STAVB« je namenjena splošni javnosti, ki lahko pregleduje, ali je potresna odpornost objekta individualno ocenjena.
4. Aplikacija »ZASEDENOST STAVB« namenjena za interno uporabo URSZR. Omogoča vizualizacijo dnevnega modela in prikaz primerjave izbrane stavbe glede na oba scenarija, ki sta predvidena za primer možnosti potresa – dnevni in nočni scenarij.
5. Aplikacija »ANALIZA PREVOZNOSTI CEST« namenjena je URSZR za pomoč pri načrtovanju posledic potresa.
6. Aplikacija »OCENA POŠKODOVANOSTI IN UPORABNOSTI STAVB (USB ključek)«. Aplikacija je namenjena URSZR za pomoč pri popisu poškodovanosti s standardnim obrazcem

(tiskanim). Omogoča avtomatsko pred izpolnjevanje obrazcev z individualnimi podatki iz obstoječih javnih registrov za izbrano potresno območje in pripravo obrazcev za tisk. To posledično na terenu omogoča hitrejšo izpolnjevanje vprašalnikov, v zbirnem centru pa hiter vnos podatkov v bazo za statistične namene analize stanja na terenu. Inovativnost aplikacije je tudi v tem, da je zasnovana kot samostojna aplikacije, ki podpira proces popisovanja brez uporabe interneta, katerega delovanje bo v primeru močnega potresa v nekaterih predelih predvidoma močno okrnjeno.

3. ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB NESREČI, ZA KATERO JE IZDELAN NAČRT

3.1. Temeljne podmene

Temeljne podmene Občinskega načrta zaščite in reševanja ob potresu za občino Prebold so:

1. Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu za občino Prebold se izdelava za potres intenzitete VI EMS ali višje stopnje. Posamezni dokumenti se lahko izdelajo za nižje intenzitete potresa.
2. Varstvo pred potresom zagotavljajo v okviru svojih pristojnosti oziroma pravic in dolžnosti državljani in drugi prebivalci občine Prebold kot posamezniki, prebivalci prostovoljno organizirani v društva in druge nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z ZRP, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za ZRP, ter občinski organi. Varstvo pred potresi zagotavlja tudi potresno varna gradnja.
3. Varnost prebivalcev ob potresu ni odvisna samo od potresne ranljivosti zgradb, v katerih prebivajo, temveč tudi od potresne ranljivosti drugih zgradb. Prebivalci namreč veliko časa preživijo v vrtcih, šolah, na delovnih mestih, domovih za ostarele, bolnišnicah. Skladno z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19) morajo načrte zaščite in reševanja izdelati tudi organizacije, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb, če so na potresno ogroženem območju in načrtujejo izvedbo potrebnih zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP skladno z občinskim načrtom in načrti dejavnosti.
4. Življenja ljudi so po potresu ogrožena zaradi poškodb objektov in naprav, namenjenih proizvodnji, predelavi, uporabi, prevozu, pretovarjanju, skladiščenju in odstranjevanju nevarnih snovi (strupene, vnetljive, eksplozivne, oksidacijske), zaradi pojava radioaktivnih snovi v okolju (kontaminacija okolja), poškodb ali porušitve visokih pregrad na vodnih zbiralnikih, porušitve mostov in druge prometne infrastrukture ter poškodb na električnih, plinskih in drugih napeljavah ipd. V občinskih načrtih zaščite in reševanja se določijo organizacije, katerih dejavnost lahko pomeni nevarnost za nastanek nesreče in morajo pri izdelavi načrtov zaščite in reševanja upoštevati mogoče verižne nesreče. Omenjena podjetja, ki s svojo dejavnostjo pomenijo nevarnost za nastanek nesreče, morajo pri izdelavi načrtov zaščite in reševanja oz. zaščitnih ukrepov te nevarnosti upoštevati.
5. Prebivalci na potresno ogroženem območju morajo biti pravočasno in objektivno obveščeni o pričakovanih nevarnostih potresa, o ravnanju ob njem, o izvajanju osebne in vzajemne pomoči, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ter o posledicah potresa.
6. Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu za občino Prebold se začne izvajati na prizadetem območju glede na zmožnost ukrepanja. Če viri občine Prebold ne zadoščajo za učinkovito

zaščito, reševanje in pomoč, zaprosimo za pomoč manj prizadete sosednje občine oziroma regijo.

7. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali, nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, oskrbo z električno energijo, zagotavljanje nujnih prometnih povezav in nujne komunalne infrastrukture.

D-7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
-----	---

3.2. Koncept odziva ob potresu

Koncept odziva ob potresu temelji na posledicah, ki jih povzroči potres na ljudeh, naravi in na objektih. Klasifikacijo potresa (po potresnih lestvicah) in epicenter potresa določi Agencija RS za okolje, Urad za seizmologijo.

- **POTRES intenzitete do vključno V stopnje po evropski potresni lestvici EMS:** ljudje zaznajo potres, ne povzroči pa poškodb na objektih. Urad za seizmologijo in geologijo dokumentira potres in obvesti javnost o vsakem potresu, ki ga s svojimi čutili lahko zaznajo prebivalci na območju občine Prebold.
- **POTRES intenzitete VI ali VII stopnje po evropski potresni lestvici EMS:** poškodbe na objektih. Na zahtevo poveljnika CZ občine Prebold se izvaja obveščanje pristojnih organov in javnosti, aktiviranje sil za ZRP, določitev zaščitnih ukrepov in nalog ZRP, ocenjevanje poškodovanosti objektov in spremljanje dogodkov.
- **POTRES intenzitete VIII EMS ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS:** poškodbe in mogoče smrtne žrtve pri ljudeh, močne poškodbe ali rušenje objektov. Izvaja se obveščanje pristojnih organov in javnosti, aktiviranje sil za ZRP, na osnovi napovedi poteka nesreče in ocene situacije poveljnik CZ občine Prebold določi zaščitne ukrepe in naloge ZRP v sodelovanju s poveljnikom CZ za ZŠ regijo.

Kratka oblika evropske potresne lestvice predstavlja zelo poenostavljen in posplošen pregled lestvice. Uporabljamo jo za izobraževalne namene. Kratka oblika lestvice ne zadostuje za natančno opredelitev intenzitete (Vir: Gruenthal, ur., 1998).

Tabela 3: Kratka oblika evropske potresne lestvice EMS (vir: Gruenthal, ur., 1998).

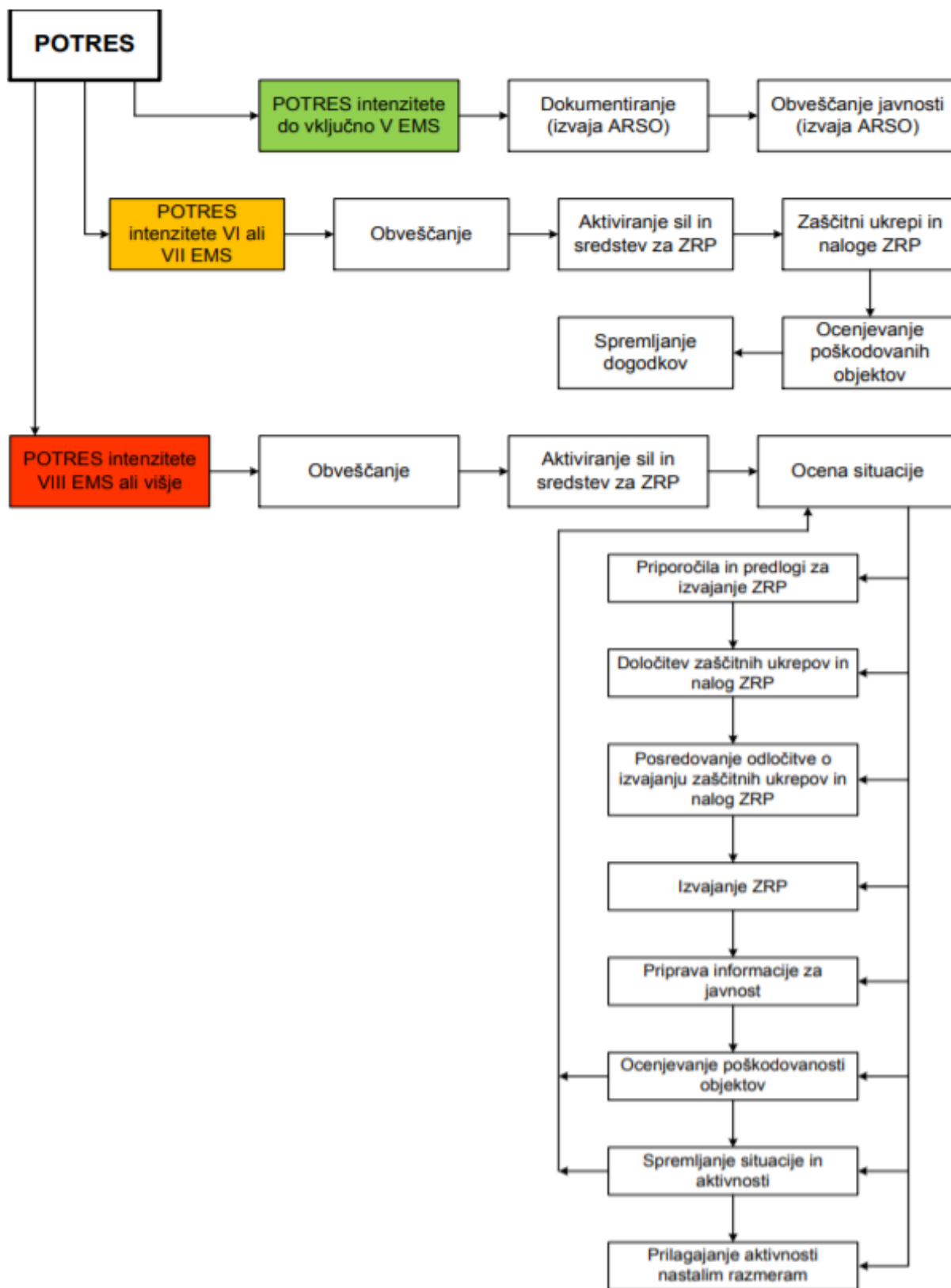
EMS-98 intenziteta	Naziv	Značilni učinki (povzeto)
I	Nezaznaven	Ljudje ga ne zaznajo.
II	Komaj zaznaven	V hišah ga čutijo redki posamezniki v mirovanju.
III	Šibek	V zaprtih prostorih ga čutijo posamezniki. Mirujoči čutijo zibanje ali rahlo tresenje.
IV	Zmeren	V zaprtih prostorih ga čutijo mnogi, na prostem pa redki posamezniki. Posamezniki se zbudijo. Okna in vrata zaropotajo, posode zažvenketajo.
V	Močan	V zaprtih prostorih ga čuti večina, na prostem pa posamezniki. Mnogi se zbudijo. Posamezniki se prestrašijo. Ljudje čutijo tresenje celotne stavbe. Viseči predmeti vidno zanihajo. Majhni predmeti se premaknejo. Vrata in okna loputajo.
VI	Z manjšimi poškodbami	Mnogi ljudje se prestrašijo in zbežijo na prosto. Nekateri predmeti padejo na tla. Mnoge stavbe utrpijo manjše nekonstruktivne poškodbe (lasaste razpoke, odpadanje manjših kosov ometa).
VII	Z zmernimi poškodbami	Večina ljudi se prestraši in zbeži na prosto. Stabilno pohištvo se premakne iz svoje lege in številni predmeti padejo s polic. Mnoge dobro grajene navadne stavbe so zmerno poškodovane: majhne razpoke v stenah, odpadanje ometa, odpadanje delov dimnikov; na starejših stavbah se lahko pojavijo velike razpoke v stenah in se porušijo predelne stene.
VIII	Z močnimi poškodbami	Mnogi ljudje s težavo lovijo ravnotežje. Pojavijo se velike razpoke na stenah mnogih stavb. Pri posameznih dobro grajenih navadnih stavbah se porušijo stene, slabo grajene stavbe se lahko porušijo.
IX	Rušilen	Splošna panika. Mnogi slabo grajeni objekti se porušijo. Tudi dobro grajene navadne stavbe so zelo močno poškodovane: porušitve sten in delne porušitve stavb.
X	Zelo rušilen	Mnogo navadnih dobro zgrajenih stavb se poruši.

XI	Uničujoč	Večina navadnih dobro zgrajenih stavb se poruši, uničene so celo nekatere stavbe z dobro potresno odporno konstrukcijo.
XII	Popolnoma uničujoč	Skoraj vse stavbe so uničene.

Barvna legenda:

zelena	ni učinkov
rumena	intenziteta se določa na podlagi učinkov na ljudi in predmete
rdeča	intenziteta se določa na podlagi učinkov na stavbe (poškodbe), ljudi in predmete

Shema 1: Shema odziva ob potresu

3.3. Uporaba načrta

Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu za občino Prebold se aktivira, ko pride do močnejšega potresa, to je potres VI. stopnje ali več po EMS lestvici oziroma, ko je zaznati poškodbe pri ljudeh in na objektih ter nastanejo razmere, ko redne službe in dejavnosti ne morejo zaradi obsega nesreče odpravljati posledic.

Na podlagi ocene nesreče in posledic, se poveljnik CZ občine Prebold oz. župan odloči o izvajanju načrta delno ali v celoti.

Če lokalni viri na prizadetem območju občine ne zadoščajo za učinkovito zaščito, reševanje in pomoč, poveljnik CZ občine Prebold postopno, glede na posledice in potrebe, zaprosi za pomoč (regijske) državne sile in sredstva, ki so na voljo.

Odločitev o aktiviranju Občinskega načrta zaščite in reševanja ob potresu za občino Prebold sprejme poveljnik CZ občine Prebold s sklepom.

Sklep o preklicu izvajanja posameznih zaščitnih ukrepov in nalog sprejme poveljnik CZ občine Prebold v sodelovanju s poveljnikom CZ za ZŠ.

D –14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP v občini Prebold
D - 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči v občini Prebold
D - 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP v občini Prebold

4 SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1 PREGLED ORGANOV IN ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO PRI IZVEDBI NALOG IZ OBČINSKE PRISTOJNOSTI

4.1.1 Občinski organi:

- ♦ župan
- ♦ občinska uprava

P-2	Podatki o odgovornih osebah v občini Prebold
-----	--

4.1.2 Občinske sile za zaščito in reševanje:

- ♦ Organi Civilne zaščite (CZ):
 - poveljnik CZ občine,
 - namestnik Poveljnika CZ občine,
 - štab CZ občine.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika, in članih štaba civilne zaščite občine Prebold
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč Občine Prebold

- ♦ Enote in službe CZ:
 - ekipa za prvo pomoč,
 - tehnično reševalne enote;
 - služba za podporo.

P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Prebold
-----	---

- ♦ Občinski pogodbeni izvajalci:
 - Pogodbeni izvajalci gradbene stroke: VOC Celje –CVB Latkova vas, ECOR gradbene storitve d. o. o., Šešče,
 - Pogodbeni izvajalci za začasno nastanitev: Hotel Prebold in Planinski dom Marija Reka
 - Pogodbeni izvajalci za zagotavljanje prehrane: Osnovna šola Prebold, Vrtec Prebold, Gostilna picerija Jajčka.

P-10	Pregled gradbenih organizacij občine Prebold
------	--

P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč v občini Prebold
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano v občini Prebold

♦ Javne službe za zaščito, reševanje in pomoč:

- JGS (PGD Prebold-Dolenja vas-Marija Reka, PGD Latkova vas, PGD Kaplja vas, PGD Sv. Lovrenc, PGD Groblja, PGD Šešče, PGD Matke),
- Javno komunalno podjetje Žalec d.o.o,
- Zdravstveni dom Žalec-ZP Prebold,
- Center za socialno delo Savinjsko-Šaleška, enota Žalec,
- Upravna enota Žalec,
- Elektro Celje - Nadzorništvo Žalec - Področje Prebold,
- Policijska postaja Žalec,
- Veterinarske organizacije (Farma veterinarska ambulanta, d.o.o in Savinjska veterinarska postaja d.o.o),
- Simbio d.o.o Celje,
- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Celje,
- Uprava za varno hrano, veterino in varstvo rastlin, območni urad Celje.

♦ Enote ter službe društev in drugih nevladnih organizacij:

- OZ Rdečega križa (RKS OZ Žalec; KO RK Prebold)
- Župnijska Karitas Prebold.

P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR v občini Prebold
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v občini Prebold
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij v občini Prebold
P-26	Pregled centrov za socialno delo v občini Prebold
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj v občini Prebold
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-29	Pregled veterinarskih organizacij v občini Prebold

4.1.3 Komisija za ocenjevanje škode

V primeru potresa intenzitete VI EMS ali višje stopnje je potrebno takoj pristopiti k ocenjevanju uporabnosti poškodovanih objektov in ocenjevanju povzročene škode:

- Uporabnost poškodovanih objektov takoj prične ocenjevati Komisija za popis ter oceno poškodovanosti objektov ob naravnih in drugih nesrečah,
- Ocenjevanje škode po naravni ali drugi nesreči je aktivnost, ki se po možnosti izvaja istočasno s popisom ter oceno poškodovanosti objektov po potresu. Na podlagi predhodne ocene škode, ki jo občina Prebold poda na Izpostavo URSZR Celje, ta pa zbir za regijo pošlje na URSZR, na podlagi tega URSZR izda sklep o ocenjevanju škode. Škodo najprej na svojem območju oceni Občinska komisija za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah občine Prebold, potrdi pa jo Regijska komisija za ocenjevanje škode po naravnih ali drugih nesrečah¹.

P – 33	Seznam članov Komisije za ocenjevanje škode občine Prebold
--------	--

4.2 MATERIALNO – TEHNIČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči v primeru potresa se uporabijo obstoječa sredstva, ki jih občina zagotavlja na podlagi predpisanih meril za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč. O pripravljenosti in aktiviranju opreme in sredstev CZ odloča poveljnik CZ občine, opreme in sredstev JGS pa poveljniki PGD.

Materialno - tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci),
- sredstva pomoči (živila, pitna voda, zdravila in drugi predmeti in sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženim prebivalcem).

P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč v občini Prebold
P-13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb

¹ Načeloma občine ne ustanavljajo »komisij za popis ter oceno poškodovanosti objektov ob naravnih in drugih nesrečah«, morajo pa imeti ustanovljeno »komisijo za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah.

4.3 FINANČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA

Stroške v zvezi z delovanjem občinskih enot Civilne zaščite in štaba Civilne zaščite občine Prebold krije občina Prebold. Materialno tehnična sredstva ZRP se hranijo v skladišču CZ občine Prebold in se lahko uporabijo v primeru posredovanja in aktiviranja ali mobilizacije sil za ZRP. Finančna sredstva se koristijo skladno z letnim finančnim načrtom na predlog skrbnika postavk ZRP in po opravljeni predhodni notranji kontroli ustreznega koriščenja sredstev s strani vodij oddelkov in odobritvi župana občine Prebold.

Za odpravljanje posledic potresa (zaščita in reševanje ljudi, živali in premoženja, obnova uničene in poškodovane komunalne, cestne infrastrukture, objektov, ...) se koristijo sredstva obvezne proračunske rezerve občinskega proračuna (o uporabi odloča občinski svet), državne pomoči in sredstva zavarovalnic.

Finančna sredstva se načrtujejo za sodelujoče sile za ZRP in se uporabijo v primeru aktiviranja načrta in sicer za:

- stroške aktiviranja in operativnega delovanja pripadnikov sil za ZRP (nadomestila oziroma refundacije plače, prehrane, namestitev, prevozni stroški),
- stroške operativnega delovanja gasilskih enot (npr. goriva, maziva, gasilska sredstva ipd.),
- stroške dodatnega vzdrževanja in servisiranja uporabljene opreme,
- stroški usposabljanja enot in služb,
- materialne stroške (prevozne stroške, storitve idr.),
- in drugo po potrebi.

D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta
-------	--

5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

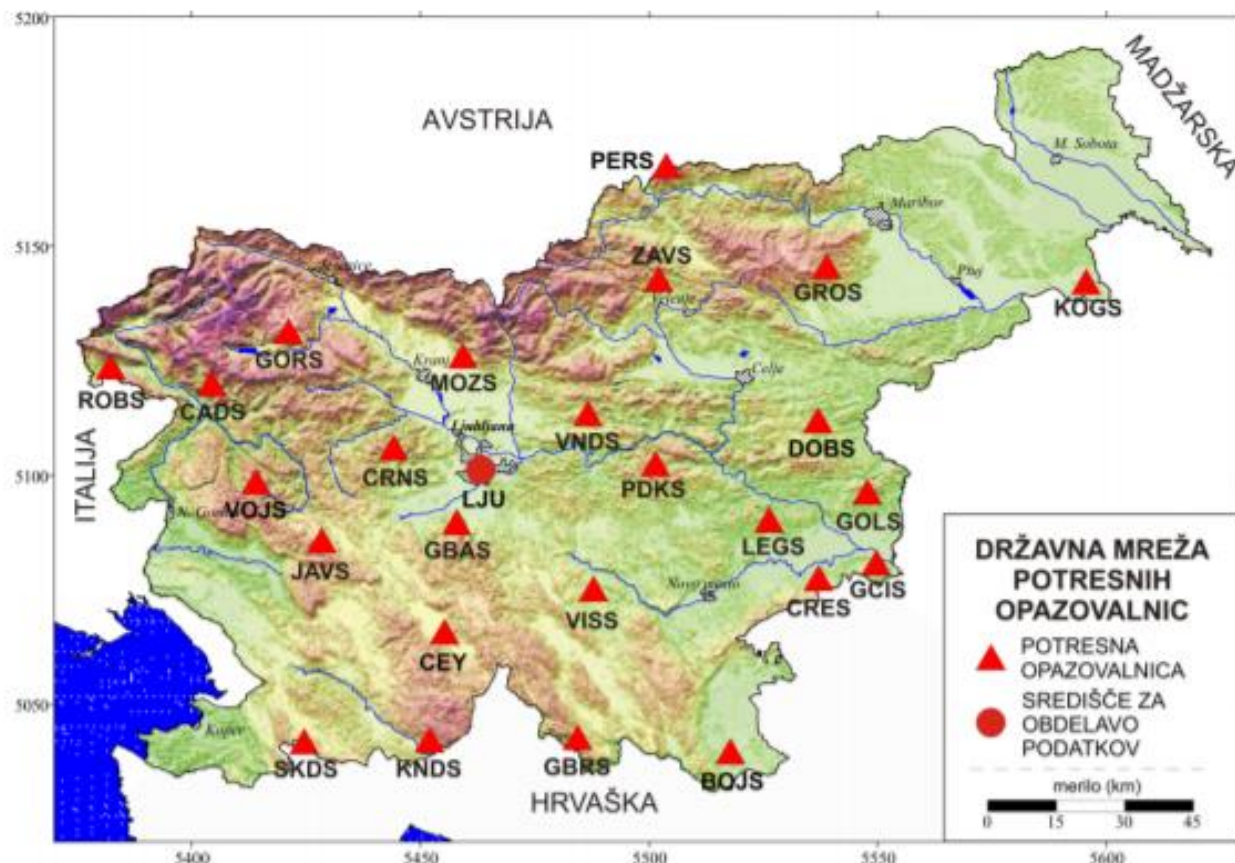
5.1 OPAZOVANJE POTRESNE DEJAVNOSTI

Opazovanje potresne dejavnosti na območju Zahodno štajerske izvaja ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo s stalnim spremljanjem in proučevanjem potresne dejavnosti. K uspešnemu opazovanju potresne dejavnosti pa lahko pripomore le dovolj gosto postavljena in kakovostno opremljena državna mreža potresnih opazovalnic.

Državna mreža potresnih opazovalnic zagotavlja potrebne podatke za spremljanje potresnih sunkov in omogoča samodejno obveščanje javnosti s preliminarnimi opredelitvami osnovnih značilnosti potresa najpozneje v desetih minutah po potresu.

Ob potresu intenzitete VI EMS ali višje stopnje vzpostavi ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo lokalno mrežo prenosnih terenskih opazovalnic za spremljanje popotresnih sunkov.

Slika 6: Karta lokacij državnega omrežja potresnih opazovalnic

Agencija RS za okolje, Urad za seizmologijo in geologijo, 2010

Opazovanje potresne dejavnosti obsega spremljanje potresne dejavnosti ter posredovanje podatkov in analiz organom in službam, pristojnim za ukrepanje. Prve preverjene podatke o potresu na območju Zahodno štajerske lahko ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo pripravi v 15 minutah oziroma

najpozneje v eni uri po potresu.

5.2. OBVEŠČANJE O POTRESU

Agencija RS za okolje – Urad za seizmologijo in geologijo o vsakem potresu, ki ga zaznajo prebivalci na območju RS obvesti naslednje organe in službe:

- Center za obveščanje RS,
- Urad Vlade RS za komuniciranje,
- Slovensko tiskovno agencijo.

ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo o vsakem potresu močnejšem od magnitude 2,5 (tudi, če ga prebivalci niso čutili) obvesti Center za obveščanje RS.

ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo ob potresu intenzitete VII EMS in višje stopnje neposredno obvešča javnost (organizira tiskovno konferenco).

Prvo obvestilo o potresu, ki ga ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo posreduje CORS mora vsebovati podatke o:

- času nastanka potresa,
- nadžarišču potresa,
- magnitudi potresa,
- preliminarno ocenjeni intenziteti potresa po EMS,
- območju, ki ga je prizadel potres.

Zgoraj navedene podatke CORS sporoči v ReCO Celje.

5.2.1 Obveščanje pristojnih organov in služb

Na podlagi obvestil s terena ReCO Celje v občini Prebold ob močnejšem potresu najprej obvesti prvo dosegljivo odgovorno osebo v občini. Ta, prvo dosegljiva odgovorna oseba pa potem obvešča:

- župana,
- poveljnika CZ občine Prebold oziroma njegovega namestnika,
- osebe, ki so določene za sprejem obvestila ReCO o nesreči v občini Prebold (v skladu z načrti obveščanje in aktiviranja lokalne skupnosti).

Prvo obvestilo je obvestilo o nesreči oziroma dogodku. ReCO Celje zagotovi občini Prebold podatke, ki jih prejme od ARSO.

Po potresu, občina Prebold takoj, ko je mogoče v ReCO poroča o prvih posledicah potresa, o njegovem obsegu, številu poškodovanih in mrtvih ljudi in živali, porušeni objektih, poškodovani infrastrukturi ter o verižnih nesrečah, ki so nastale kot posledica potresa.

5.2.2 Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju

Za obveščanje prebivalstva na ogroženem oziroma prizadetem območju je odgovorna Občina Prebold. Občinski organi in službe, ki vodijo in izvajajo zaščito, reševanje in pomoč (župan in poveljnik Štaba CZ Občine Prebold) vzpostavijo čim bolj neposreden stik in redno komuniciranje s prebivalci, da bi dosegli ustrezno zaupanje in odzivanje na njihove odločitve. Načini obveščanja morajo biti natančno določeni, da ne pride do dezinformacij in nesporazumov, kar bi povzročilo napake predvsem pa neprimerno odzivanje prebivalstva. Zato mora biti vsebina obvestila preiščljena, jasna in vsem razumljiva, da ne povzroča dvomov in nejasnosti. Sporočiti je potrebno samo tisto, kar je nujno potrebno.

Občina Prebold v primeru hujšega potresa objavi tudi posebno telefonsko številko, na kateri lahko občani dobijo dodatne informacije in sicer: 03-703-64-06 in 041-614-919.

Ko začnejo z delom regijska Komisija za popis ter oceno poškodovanosti objektov ob naravnih in drugih nesrečah ter Občinska komisija za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah občine Prebold, tudi te posredujejo določene napotke občanom.

Obvestila morajo vsebovati podatke in navodila, ki ljudi usmerjajo pri postopkih osebne in vzajemne zaščite.

Obvestila, posredovana preko medijev, so kratka, jedrnata in večkrat ponovljena.

AKTIVNOST obvešč. in opozarj.	IZVAJALEC	OPOMBA
preko megafonov	gasilci, policija	tehnična sredstva PGD-jev v občini Prebold, policije
preko zvočnika na gasilskem vozilu	Gasilci	tehnična sredstva PGD-jev v občini Prebold
preko javnih medijev	poveljnik CZ občine Prebold, župan, ReCO Celje	
s pisnimi obvestili	Štab CZ občine Prebold, strok. sod. za ZiR,	
z ustnimi sporočili	sile ZRP na terenu	

SIJAS	ReCO Celje	
-------	------------	--

Ob potresu intenzitete VIII EMS delo informacijskega centra na območju občine Prebold opravlja Štab CZ občine Prebold. Preko informacijskega centra prebivalci dobijo informacije o:

- posledicah potresa (materialni škodi, poškodovanih, pogrešanih, evakuiranih, mrtvih, porušenih/delno porušenih objektih),
- vplivu potresa na prebivalce in okolje,
- pomoči, ki jo lahko pričakujejo,
- ukrepih za omilitev posledic potresa,
- izvajanju osebne in vzajemne zaščite,
- sodelovanju pri izvajanju zaščitnih ukrepov,
- o oceni poškodovanosti objektov in primernosti za bivanje.

D – 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
-------	---

5.2.3 Obveščanje splošne javnosti

Ljudje, ki živijo na območjih, izpostavljenih potresnemu tveganju, morajo biti seznanjeni s potresno nevarnostjo. Javnost mora biti o nesreči pravočasno in korektno obveščena, tako o obsegu nesreče in njenih posledicah kot tudi o aktivnostih za odpravo posledic.

Po aktiviranju Občinskega načrta ZIR ob potresu v občini Prebold je za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti odgovoren poveljnik CZ občine Prebold in župan občine Prebold v skladu s svojimi pristojnostmi. Naloge na področju obveščanja javnosti organizira in usklajuje poveljnik CZ Občine Prebold s članom štaba CZ odgovornim za obveščanje javnosti:

- organizira in vodi tiskovno središče,
- pripravlja skupna sporočila za javnost,
- organizira in vodi tiskovno konferenco,
- spremlja poročanje medijev.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki morajo po predpisih (25. člen Zakona o medijih, Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US, 67/19 – odl. US in 82/21) na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo, povezano z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države. V takih primerih se sporočilo najprej pošlje za takojšnjo objavo naslednjim medijem:

- Radio Celje,

- Radio Fantasy,
- Spletna stran občine Prebold,
- po potrebi tudi drugim medijem.

CORS na podlagi podatkov ReCO Celje in drugih ReCO po državi pripravi dnevno informativni bilten za celotno državo.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite občine Prebold
P-2	Podatki o odgovornih osebah v občini Prebold
P-15	Podatki o odgovornih osebah v občini Prebold, ki se jih obvešča ob nesreči
P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov

5.3 Alarmiranje

Ob potresu na naseljenem območju, ko so zaradi rušenj oziroma zaradi nastanka verižne nesreče ogrožena življenja ljudi, oziroma je potrebno začeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov, prebivalstvo opozorimo na bližajočo se nevarnost s sirenami z alarmnim znakom za preplah.

Alarmiranje se izvaja preko ReCO Celje, kadar po potresu obstaja neposredna nevarnost proženja plazov, porušitve vodne pregrade, porušitve stavb, objektov ipd.. Proži se alarmni znak »Neposredna nevarnost«, ki mu sledi obvestilo o izvajanju zaščitnih ukrepov za prebivalce na ogroženem območju, preko radia, TV ali na druge predvidene načine.

V občini Prebold se alarmiranje lahko izvede na zahtevo:

- poveljnika CZ Občine Prebold oziroma njegovega namestnika,
- župana Občine Prebold,
- vodje intervencije.

Oseba, ki je zahtevala alarmiranje mora na ReCO Celje takoj poslati obvestilo zakaj je zahtevala alarmiranje, na katero območje se alarmiranje nanaša in navodilo o ravnanju.

ReCO Celje pristojne osebe o proženju siren obvesti takoj po izvedenem alarmiranju in o tem obvesti tudi CORS. Preko radia, televizije ali na drug predviden način obvesti prebivalce na ogroženem območju o nevarnostih, ter jim posreduje napotke za osebno in vzajemno zaščito kot na primer tudi navodila in napotke objavljene na spletnih straneh URSZR:

- Navodilo prebivalcem o ukrepih za preprečevanje epidemij,
- Navodilo prebivalcem za izvajanje evakuacije,
- Navodilo za uporabo pitne vode in dezinfekcije,
- Navodilo prebivalcem za ravnanje ob potresu.

Po proženju siren se za obveščanje prebivalcev lahko uporabi tudi sirene sistema javnega alarmiranja (SIJA).

Če siren zaradi okvare ne bi bilo mogoče prožiti iz ReCO Celje, bi se alarmiranje s sirenami dejansko lahko prožilo po lokacijah s strani gasilskih društev saj je večina stacioniranih na gasilskih domovih (odvisno od stopnje poškodovanosti objekta) oziroma bi se v primeru, da so gasilski domovi še nepoškodovan, alarmiranje izvajalo z gasilskimi vozili preko megafonov.

D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
-------	---

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1 Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb

Po obvestilu in prvih poročilih o posledicah potresa intenzitete VI EMS in višje stopnje, poveljnik CZ občine Prebold oziroma njegov namestnik presodi trenutne razmere in oceni situacijo. Na podlagi razsežnosti in posledic potresa sprejme odločitve o aktiviranju občinskega načrta, kar pomeni tudi aktiviranje sil in sredstev ZRP.

Glede na oceno stanja in razsežnosti potresa poveljnik CZ občine najprej aktivira štab Civilne zaščite občine, ki je pristojen za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči, oziroma podpira vodenje. V nadaljevanju pa lahko aktivira še:

- pripadnike službe za podporo CZ;
- druge enote in službe Civilne zaščite občine Prebold po odločitvi poveljnika ali namestnika poveljnika Civilne zaščite občine Prebold, odvisno od zahtevnosti priprav za izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči z nalogo aktivnega delovanja ali pripravljenosti;
- potrebne operativne pripadnike prostovoljnih gasilskih društev pri GZ Prebold z nalogo aktivnega delovanja ali pripravljenosti;
- po potrebi organizacije in društva s katerimi ima Občina Prebold sklenjene pogodbe o opravljanju nalog zaščite in reševanja ter druge organizacije z nalogo aktivnega delovanja ali pripravljenosti.
- Komisijo za ocenjevanje škode.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite občine Prebold
P-2	Podatki o odgovornih osebah v občini Prebold
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Prebold
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ v občini Prebold
P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč v občini Prebold
D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP v občini Prebold

6.2 AKTIVIRANJE OBČINSKIH SIL ZA ZAŠČITO REŠEVANJE IN POMOČ

Aktiviranje obsega postopke in aktivnosti, s katerimi se sile za zaščito, reševanje in pomoč vpokličejo in organizirajo vključno za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči. O aktiviranju odloča poveljnik CZ občine Prebold oziroma njegov namestnik.

Poveljnik CZ občine Prebold na podlagi presoje lahko odredi tudi stanje pripravljenosti določenih občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Pozivanje pripadnikov CZ in drugih sil za izvajanje nalog ZRP izvaja služba za podporo štaba CZ občine Prebold. Občinska uprava izvede vse zadeve v zvezi z nadomestilom plač in povračila stroškov, ki jih imajo pripadniki pri opravljanju dolžnosti v CZ oziroma pri zaščiti, pomoči in reševanju.

Pripadnike Civilne zaščite in drugih občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč se aktivira/poziva v skladu z dokumenti za aktiviranje in mobilizacijo občinskih sil in sredstev zaščite, reševanje in pomoč.

O pripravljenosti in aktiviranju Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč iz občinske pristojnosti, odloča poveljnik CZ občine. Gasilski poveljnik občine določi in aktivira gasilske ekipe iz JGS, ki bodo sodelovale pri zagotavljanju pomoči.

Potrebne sile se aktivirajo, če je potrebno glede na pričakovane posledice nesreče, izvajati ukrepe in naloge zaščite, reševanja in pomoči na celotnem območju ali delu območja občine.

Postopek aktiviranja:

Pozivanje – aktiviranje pripadnikov CZ in občinskih pogodbenih izvajalcev izvaja štab CZ občine s svojo službo za podporo. JGS se aktivira preko ReCO na zahtevo gasilskega poveljnika občine.

Načini aktiviranja:

1. Pozivniki (ZARE) – preko ReCO (za JGS),
2. Telefon (žični, GSM),
3. Izvzem/izvoz MTS JGS in MTS CZ.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite občine Prebold
P-2	Podatki o odgovornih osebah v občini Prebold
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Prebold
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ v občini Prebold

P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR v občini Prebold
P-10	Pregled gradbenih organizacij v občini Prebold
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov v občini Prebold
P-13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb

Shema 2: Pregled sil ZRP za izvajanje ukrepov in nalog v občini Prebold

6.3 ZAGOTAVLJANJE POMOČI V MATERIALNIH IN FINANČNIH SREDSTVIH

Materialna pomoč pri odpravljanju posledic potresa obsega:

- ♦ posredovanje pri zagotavljanju specialne opreme, ki jo na območju občine ni mogoče dobiti (gradbena mehanizacija, električni agregati, naprave za prečiščevanje vode ipd.),
- ♦ pomoč v zaščitni in reševalni opremi,
- ♦ pomoč v hrani, pitni vodi, zdravilih, obleki, obutvi ipd.,
- ♦ pomoč v sredstvih za začasno nastanitev in oskrbo ljudi, ki so ostali brez strehe.

Če občina Prebold ne more obvladati posledic nesreče z lastnimi silami in sredstvi, prosi za pomoč najprej sosednje občine, nato Štab CZ za ZŠ regijo in državo, preko poveljnika CZ za ZŠ in sicer s pisnim zahtevkom. O uporabi materialnih sredstev iz državnih rezerv za pomoč prizadetim ob potresu, finančnih sredstvih ter mednarodni pomoči, odloča Vlada RS, v nujnih primerih pa tudi poveljnik CZ RS.

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 ORGANI IN NJIHOVE NALOGE

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10 in 21/18 – ZNOrg). Operativno strokovno vodenje sil za ZRP ob nesreči se organizira in izvaja kot enoten sistem.

Na območju občine Prebold vodi oziroma usmerja ZRP ob potresu poveljnik CZ občine Prebold s pomočjo Štaba CZ občine Prebold in vodij intervencij.

Za operativno vodenje in usmerjanje sil za ZRP v podjetjih, zavodih in organizacijah, njihov organ upravljanja imenuje poveljnika CZ ter organizira enote in službe v skladu z merili za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za ZRP, ki jih izda vlada RS. Svoje delovanje ob nesreči koordinirajo s poveljnikom CZ občine Prebold ali vodjo intervencije.

7.1.1 Občinski organi

Župan:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- sprejme načrte zaščite in reševanja;
- skrbi za izvajanje ukrepov za preprečitev in zmanjšanje posledic nesreče;
- skrbi za obveščanje prebivalstva o nevarnostih, o stanju varnosti in o sprejetih zaščitnih ukrepih;
- opravlja naloge iz svoje pristojnosti;

Direktor občinske uprave:

- na predlog poveljnika CZ občine Prebold odredi in koordinira ukrepe drugih oddelkov občinske uprave in javnih podjetij in zavodov iz občinske pristojnosti.

Občinska uprava in občinski svet:

- opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči;
- zagotavlja pogoje dela za poveljnika CZ občine Prebold in Štab CZ občine Prebold;
- zagotavlja informacijsko podporo pri izvajanju nalog;
- nudi pomoč tehničnih služb s področja okolja in prostora;
- nudi pomoč službe za družbene dejavnosti;
- organizira delo in zagotavlja pogoje za delo komisije za ocenjevanje škode;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti;

7.1.2 Organi vodenja

Poveljnik CZ Občine Prebold:

- odreja aktiviranje Civilne zaščite in drugih sil za ZRP;
- vodi in usmerja ZRP ob potresu;
- odreja umik ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij;
- odreja uporabo določenih sredstev zvez oziroma njihovo vzpostavitev;
- odreja uporabo tujega zemljišča za potrebe ZRP;
- odreja porušitev objekta;
- odreja obvezno sodelovanje državljanov v ZRP v skladu z njihovimi sposobnostmi in sredstvi za ZRP;

Štab CZ občine Prebold:

- nudi poveljniku CZ občine Prebold strokovno pomoč pri vodenju nalog ZRP;
- organizira in izvaja reševalne intervencije iz občinske pristojnosti;
- zagotavlja informacijsko podporo;
- zagotavlja logistično podporo občinskim silam za ZRP;
- opravlja administrativne in finančne zadeve.

Poveljnik GZ:

- določa gasilske ekipe za sodelovanje in pomoč pri izvedbi ZRP ukrepov,
- koordinira aktivnosti s poveljnikom CZ oz. Štabom CZ občine Prebold,
- poroča poveljniku CZ občine Prebold o situaciji in izvajanju ukrepov ZRP.

7.1.3. Občinski pogodbeni izvajalci

Pogodbeni izvajalci gradbene stroke:

- odvoz ruševin in drugi gradbeno tehnični posegi v prostoru po navodilih poveljnika CZ občine Prebold

Pogodbeni izvajalci za zagotovitev prehrane:

- priprava prehrane za potrebe sistema zaščite in reševanja

Pogodbeni izvajalci za začasno nastanitev:

- začasna nastanitev in osnovna oskrba ogroženih in prizadetih občanov

7.1.4 Druga podjetja, zavodi, organizacije javnega značaja

JGS:

- izvaja vse naloge ZRP ob požarih v skladu s pravili stroke,
- sodeluje in pomaga pri oskrbi s pitno vodo,
- sodeluje in pomaga pri izvedbi ukrepov ZRP po potresu,
- sodeluje ali izvaja zavarovanje lokacije in/ali območja nesreče ter infrastrukturnih naprav in napeljav po potresu,
- organizira ali sodeluje pri izvedbi takojšnjega začasnega umika prizadetih in ogroženih ljudi, živali in premoženja,
- izvaja določene naloge tehničnega reševanja po potresu,
- izvaja splošno reševalne naloge po potresu,
- sodeluje in pomaga pri izvajanju intervencijske sanacije in pri odpravi drugih posledic potresa.

Javno komunalno podjetje Žalec d.o.o

- izklop vodovoda in vzdrževanje sistema oskrbe s pitno vodo po potresu;
- sodelovanje z enoto za tehnično reševanje.

Center za socialno delo Savinjsko-Šaleška, enota Žalec:

- nudi psihosocialno pomoč,
- obvešča javnost o pravicah,
- daje pomoč pri organizaciji preskrbe in oskrbe prebivalcev,
- organizira in vzpodbuja k skupnostnim akcijam na terenu,
- odloča o izrednih denarnih socialnih pomočeh.

Zdravstveni dom Žalec, Zdravstvena postaja Prebold:

- prva pomoč in nujna medicinska pomoč poškodovanim in obolelim ob potresu,
- sodelovanje s Štabom CZ občine Prebold ob potresu.

Policijska postaja Žalec:

- varuje življenje, osebno varnost in premoženje ljudi na prizadetem območju;
- ureja promet v skladu z določenim prometnim režimom;
- vzdržuje javni red;
- v skladu z nastalimi razmerami preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja in prekrške;
- sodeluje pri izvajanju humanitarnih, oskrbovalnih, izvidovalnih in drugih nalog;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti v skladu z zakonom o organizaciji in delovnem področju ministrstev.

Upravna enota Žalec:

- ureja državljanska stanja – izdaja javne listine (osebne izkaznice, potne listine, vozniška in prometna dovoljenja, smrtovnice),
- pripravlja obvestila za sredstva javnega obveščanja o načinu in možnostih za pridobitev ustrezne javne listine,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Elektro Celje - Nadzorništvo Žalec - območje Prebold:

- vzpostavi takojšen nadzor nad okvaro elektro infrastrukture;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

VOC Celje – CVE Latkova vas:

- vzpostavlja prometni režim s prometno signalizacijo v cestnem prometu glede na razmere ter prednosti,
- obvešča javnost ter prednostne uporabnike prometnih storitev o zaporah, omejitvah in drugih spremembah v cestnem prometu.

Simbio d.o.o:

- Organizacija in odvoz večjih količin komunalnih in kosovnih odpadkov s prizadetega območja.

Veterinarske organizacije (Farma veterinarska ambulanta, d.o.o in Savinjska veterinarska postaja d.o.o):

- dajanje prve veterinarske pomoči poškodovanim živalim,
- zasilni zakol poškodovanih živali,
- odstranjevanje živalskih trupel ter
- izvajanje drugih higienskih in protiepidemijskih ukrepov za zaščito živali.

Uprava za varno hrano, veterino in varstvo rastlin, območni urad Celje

- spremlja gibanje obolele živine v regiji,
- izdaja navodila za zdravljenje obolele in poškodovane živine,
- sodeluje z Veterinarsko upravo Republike Slovenije in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Celje

- izdelava oceno posledic ogroženosti kulturne dediščine na prizadetem območju,
- usmerja aktivnosti za zaščito in reševanje kulturne dediščine, določi ustrezne lokacije, zagotavlja delovno silo, materialna sredstva ter rešitve za zavarovanje kulturne dediščine,
- organizira in usposablja strokovne ekipe za zaščito in obnovo kulturne dediščine,
- izdelava program celovite obnove poškodovanih kulturnih spomenikov in

- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

RKS OZ Žalec; KO RK Prebold

- sodelovanje pri oskrbi prizadetega prebivalstva z najnujnejšimi živili, oblačili, vodo in drugimi najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami,
- opravljanje nalog prve pomoči,
- spremljanje in oskrba evakuiranega prebivalstva,
- usposabljanje bolničarjev prve pomoči in organiziranje enot prve pomoči,
- opravljanje nalog v zvezi z obveščanjem, evidentiranjem in poizvedovanjem za žrtvami in prizadetimi v naravnih in drugih nesrečah.

Slovenski Karitas - Župnijska Karitas Prebold

- sodelovanje pri oskrbi prizadetega prebivalstva z najnujnejšimi živili, oblačili, vodo in drugimi najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite občine Prebold
P-2	Podatki o odgovornih osebah v občini Prebold
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Prebold
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ občine Prebold
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR v občini Prebold
P-10	Pregled gradbenih organizacij občine Prebold
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov občine Prebold
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano v občini Prebold
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v občini Prebold
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij v občini Prebold
P-26	Pregled centrov za socialno delo v občini Prebold
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj v občini Prebold
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-29	Pregled veterinarskih organizacij v občini Prebold

7.2 OPERATIVNO VODENJE

Vodenje je v rokah poveljnika CZ občine in štaba Civilne zaščite občine Prebold, vodij intervencij ter vodij reševalnih enot. Dejavnost za zaščito, reševanje in pomoč na območju občine operativno vodi poveljnik CZ občine s pomočjo Štaba CZ občine.

Poveljnik CZ občine ob nesreči določi vodjo intervencije za izvajanje posameznega ukrepa zaščite in reševanje ali naloge. Vodja intervencije vodi in koordinira potek intervencije in je za svoje in delo enote odgovoren poveljniku CZ občine, ki mu redno poroča o poteku intervencije. V primeru, da občina ne razpolaga z ustreznimi silami, poveljnik CZ občine, skladno z načelom postopnosti, zaprosi za pomoč v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč poveljnika CZ za Zahodno štajersko, ta pa glede na potrebe, poveljnika CZ RS.

Poveljnik CZ občine Prebold lahko za izvedbo posamezne naloge ustanovičasne delovne skupine ter določi vodjo intervencije, ki so mu podrejene vse sile, ki sodelujejo pri izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči na prizadetem območju.

Logistično podporo silam za ZRP, ki obsega zagotavljanje zvez, opreme, materiala, prevoza, informacijske podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva, zagotavlja štab CZ občine Prebold s službo za podporo.

Posledice nesreče je treba čim prej ustrezno dokumentirati. Prav tako je treba dokumentirati tudi vse odločitve poveljnika CZ občine Prebold in drugih organov.

Štab CZ občine Prebold mora ob potresu čim prej vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem območju, oceniti predvideni razvoj situacije, zagotoviti takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo nujne pomoči, nato pa se osredotočiti na izdelavo strategije ukrepanja do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje, ki zajema določitev prednostnih nalog, človeške in materialne vire, operativne rešitve izvedbe zahtevnejših nalog ter nosilce koordinacije.

Štab CZ občine Prebold mora ob sodelovanju štaba CZ za ZŠ ter štaba CZ RS, zagotoviti časna prebivališča in osnovne pogoje za življenje vsem prizadetim osebam, ki so ostale brez strehe nad glavo.

Štab Civilne zaščite občine Prebold zaseda v prostorih občine Prebold, Hmeljarska cesta 3; 3312 Prebold. Če delo na tej lokaciji zaradi poškodovanosti objekta, poškodovanih komunikacij ali zaradi drugih razlogov ni mogoče, se Štab CZ občine po odločitvi preseli v prostore PGS Prebold-Dolenja vas-Marija Reka, Hmeljarska cesta 10, 3312 Prebold.

7.3 ORGANIZACIJA ZVEZ

Pri neposrednem vodenju intervencije in drugih akcij ZRP se uporabljajo sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZA-RE, ZA-RE PLUS) ter sistem osebne klica. Sistem zvez ZA-RE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcij. Informacijsko-

komunikacijska središča tega sistema so v centrih za obveščanje, prek katerih se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne informacijsko – komunikacijske sisteme.

Pri prenosu podatkov in govornem komuniciranju se lahko uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih v skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in Zakonom o elektronskih komunikacijah. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci ZRP poteka s storitvami oziroma zvezami kot so:

- sistemi in omrežja:

- radijske zveze – sistem ZA-RE, ZARE DMR in ZA-RE PLUS, letalske radijske postaje,
- sistem osebne klica ZARE,
- paketni radio za prenos podatkov in druge zveze, ki jih uporablja Zveza radioamaterjev Slovenije,
- sistem javne stacionarne telefonije,
- sistem javne mobilne telefonije,
- prenosne bazne postaje mobilne telefonije,
- sistem zvez, ki jih uporablja Slovenska vojska,
- sistem zvez TETRA, ki jih uporablja Policija,
- internet zaščite in reševanja,
- internet/svetovni splet.

– storitve:

- govorne komunikacije,
- prenos podatkov – kratka sporočila,
- prenos podatkov – kratka sporočila – pozivanje – sistem osebne klica,
- prenos podatkov – elektronska pošta,
- prenos podatkov – telefaks.

Poveljnik CZ občine Prebold oziroma vodja intervencije zagotavlja ob naravni ali drugi nesreči operaterjem sistema javne stacionarne in mobilne telefonije dostope do komunikacijskih objektov, ki so na območjih nesreče (intervencije) v okvari, in sicer do odprave napak ter ponovnega začetka delovanja.

7.3.1 Sistem zvez ZA-RE

Pri neposrednem vodenju akcij ZRP se za govorne komunikacije uporablja sistem radijskih zvez zaščite in reševanja ZA-RE ter za pozivanje sistem osebne klica ZA-RE. Sistem zvez ZA-RE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih akcijah na področju zaščite in reševanja.

Vzpostavlja se digitalni sistem DRO-DMR za potrebe URSZR in drugih državnih organov. Po vzpostavitvi se bo povezal s sistemom TETRA v enovit sistem državnih organov DRO.

Informacijsko-komunikacijska središča sistema ZA-RE so v centrih za obveščanje, prek katerih se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne profesionalne komunikacijske sisteme in omrežja.

Tabela 4: Repetitorji na območju ZŠ regije

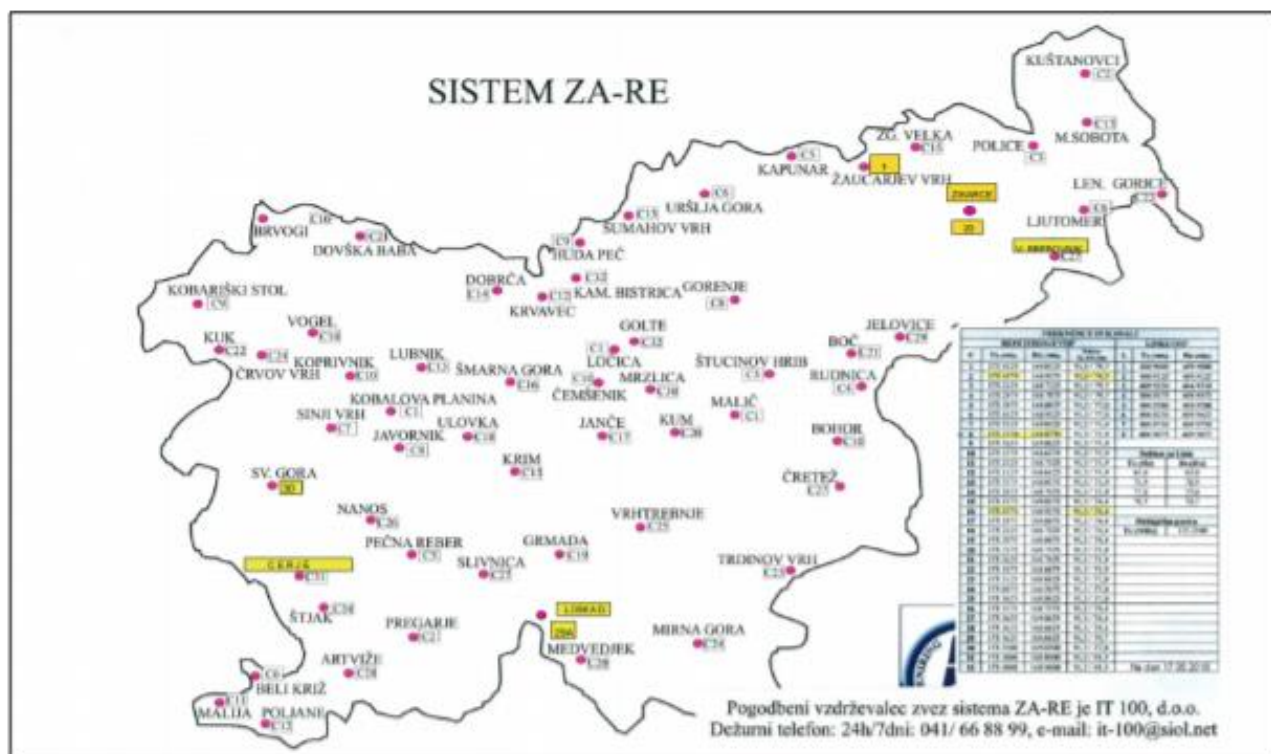
Lokacija repetitorja	Alfanumerična Oznaka	Numerična oznaka	Vrsta oddaje
<i>Malič</i>	<i>01 - REG CE</i>	<i>01</i>	<i>SD</i>
Ločica	01 – REG CE	01	SD
Golte	32 – REG CE	32	SD
<i>Štucinov hrib</i>	<i>03 – REG CE</i>	<i>03</i>	<i>SD</i>
<i>Rudnica</i>	<i>04 – REG CE</i>	<i>04</i>	<i>SD</i>
Gorenje	08 – REG GO	08	SD
<i>Huda peč</i>	<i>09 – REG GO</i>	<i>09</i>	<i>SD</i>

Na območju ZŠ regije deluje sedem repetitorjev (Malič, Ločica, Golte, Štucinov hrib, Rudnica, Gorenje, Huda peč). V primeru rušilnega potresa lahko pričakujemo tudi na lokacijah repetitorjev določene poškodbe oziroma okvare. V bližini občine Prebold so repetitorji: Golte, Gorenje in Ločica.

Uporaba mobilnih repetitorskih postaj ZA-RE

Mobilne repetitorske postaje se uporabljajo za nadomestilo izpadlih repetitorskih postaj radijske mreže sistema zvez ZA-RE ali za izboljšanje delovanja te mreže, če gre za lokacijo s slabšo pokritostjo z radijskim signalom ZA-RE ali za potrebe po dodatnem repetitorju zaradi povečanega radijskega prometa oziroma zahteve zaradi organizacije prometa radijskih zvez ZA-RE ob nesreči. Mobilni repetitor se nahaja na sedežu Izpostave URSZR Celje.

Slika 7: Zemljevid repetitorjev v Sloveniji

Podsistem osebnega klica

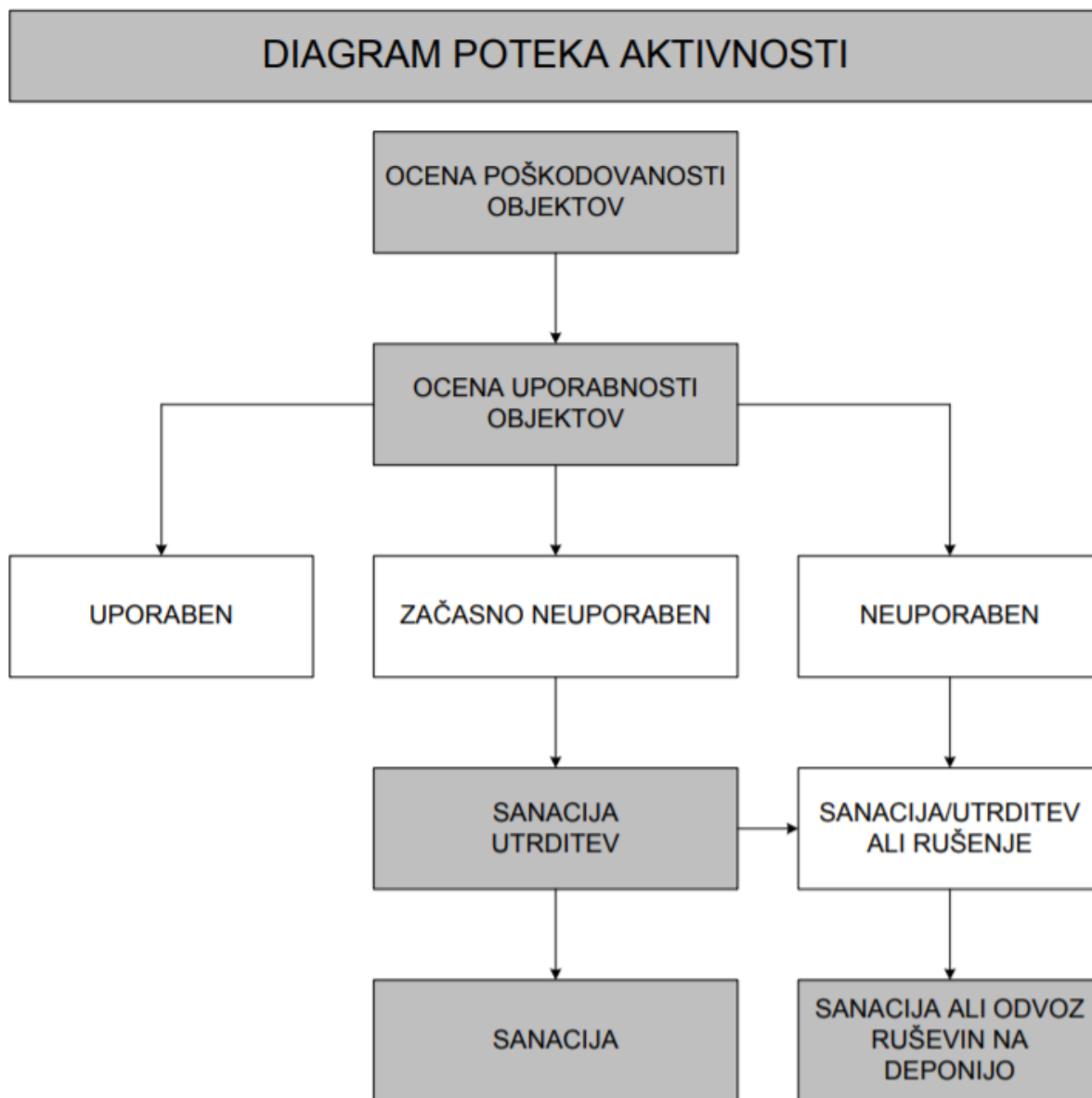
V sistemu zvez ZA-RE deluje tudi podsistem osebnega klica (pozivniki). Ta omogoča pošiljanje pisnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebnega klica. Sporočila pošilja ReCO Celje. Oddajniško mrežo sestavlja 53 oddajnikov zgornje mreže in 73 digitalnih repetitorjev spodnje mreže. Če bi bilo nujno, bi bilo mogoče namestiti tudi mobilni digitalni repetitor.

8 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči ob potresu obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni pogoji za življenje ter zagotovijo pogoji za trajno obnovo prizadetega območja. Dejavnosti za zagotovitev osnovnih življenjskih pogojev obsegajo zlasti oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili, električno energijo, ureditev nujnih prometnih povezav, komunalnih storitev, oskrbo živali in nujno zavarovanje kulturne dediščine. Izvajanje zaščitnih ukrepov na prizadetem območju občine Prebold je v pristojnosti Občine Prebold. V kolikor Občina Prebold s svojimi silami in sredstvi ne zmore izvesti zaščitnih ukrepov zaprosi za pomoč ZŠ regijo.

8.1 Zaščitni ukrepi

8.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi (ocena poškodovanosti objektov)

Na območju, ki ga je prizadel potres, moramo prizadeti družbi čim prej omogočiti vrnitev v normalno življenje. Najprej moramo ugotoviti kaj se je dejansko zgodilo, koliko prebivalcev lahko po potresu uporablja svoja stanovanja brez bojazni, da se bodo ob ponovljenem sunku stavbe porušile.

Po potresu je zato pomembno, da se čim prej ugotovi:

- koliko je poškodovanih objektov (stavb in gradbeno-inženirskih objektov), ki jih je s preprostimi ukrepi mogoče hitro sanirati ali utrditi,

- koliko objektov je porušenih ali tako močno poškodovanih, da jih ni mogoče popraviti, ter koliko je prebivalcev, ki jim je treba zagotoviti začasno prebivališče.

Za učinkovito delovanje takoj po potresu sta posebnega pomena poznavanje potresne odpornosti in ranljivosti ter ugotavljanje poškodovanosti in uporabnosti tistih objektov, v katerih se načrtujejo:

- **dejavnosti civilne zaščite** (gasilski domovi),
- **reševalne in zdravstvene dejavnosti** (zdravstveni domovi, objekti z ambulantami),
- vseh tistih **rezervnih objektov**, v katerih bi te dejavnosti lahko potekale zaradi povečanja potreb (dom za starejše, šole, vrtci),
- prav tako je treba ugotoviti stanje **komunalne infrastrukture** in takoj začeti popravilo električnih napeljav in transformatorjev, telefonskega omrežja, vodovodov, pa tudi energetskih objektov, ki so zaradi potresa nehali delovati,
- ugotoviti je treba stanje **prometnic** ter očistiti ruševine z ulic, podpreti ali popraviti poškodovane mostove in urediti obvoze.

Zaradi učinkovitega ukrepanja po potresu je treba čim prej pripraviti oceno poškodovanosti in uporabnosti objektov. Na podlagi teh ocen se pridobijo podatki o potrebni količini šotorov, prikolic in montažnih hiš za začasno nastanitev prebivalstva. Na podlagi ugotovitev je treba čim prej narediti načrt:

- nujnih rušenj in odstranitve objektov ali delov objektov, ki grozijo s porušitvijo, in odstranitve razrahljanih ruševin,
- določitve in ureditve lokacij za postavitev začasnih prebivališč,
- odvoza ruševin,
- zmanjšanja ali odstranitve težkih obtežb,
- začasnega odranja in podpiranja objektov,
- vodoravnega opiranja,
- vgrajevanja vezi, podpornih zidov, polnilnih elementov in zunanjih podpornih elementov.

Ugotavljanje poškodovanosti in uporabnosti objektov zahteva usklajeno delovanje večjega števila strokovno usposobljenih ekip, ki jih sestavljajo gradbeni inženirji in tehniki ali arhitekti ter lokalni vodniki, ki poznajo razmere na terenu.

Takoj po močnejšem potresu bi poveljnik Štaba CZ občine Prebold organiziral preverjanje stanja na terenu. Prvo hitro in grobo oceno stanja-predvsem z vidika ogroženosti prebivalstva-bi opravili že občinski predstavniki, to so člani Štaba CZ občine Prebold in člani občinske komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah. Za sistematično in uradno ugotavljanje poškodovanosti objektov pa bi se vključila regijska komisija za popis in oceno poškodovanosti objektov ob naravnih in drugih nesrečah. Komisija mora sestavljati zadostno število strokovno usposobljenih ekip, ki jih sestavljajo gradbeni inženirji in tehniki ali arhitekti ter lokalni vodniki, ki poznajo razmere na terenu.

Prva ocena poškodovanosti in uporabnosti objektov mora biti izdelana že v nekaj dneh po potresu, odvisno od obsega posledic. Njen namen je zagotoviti kar najhitrejšo oceno o potrebni pomoči ter

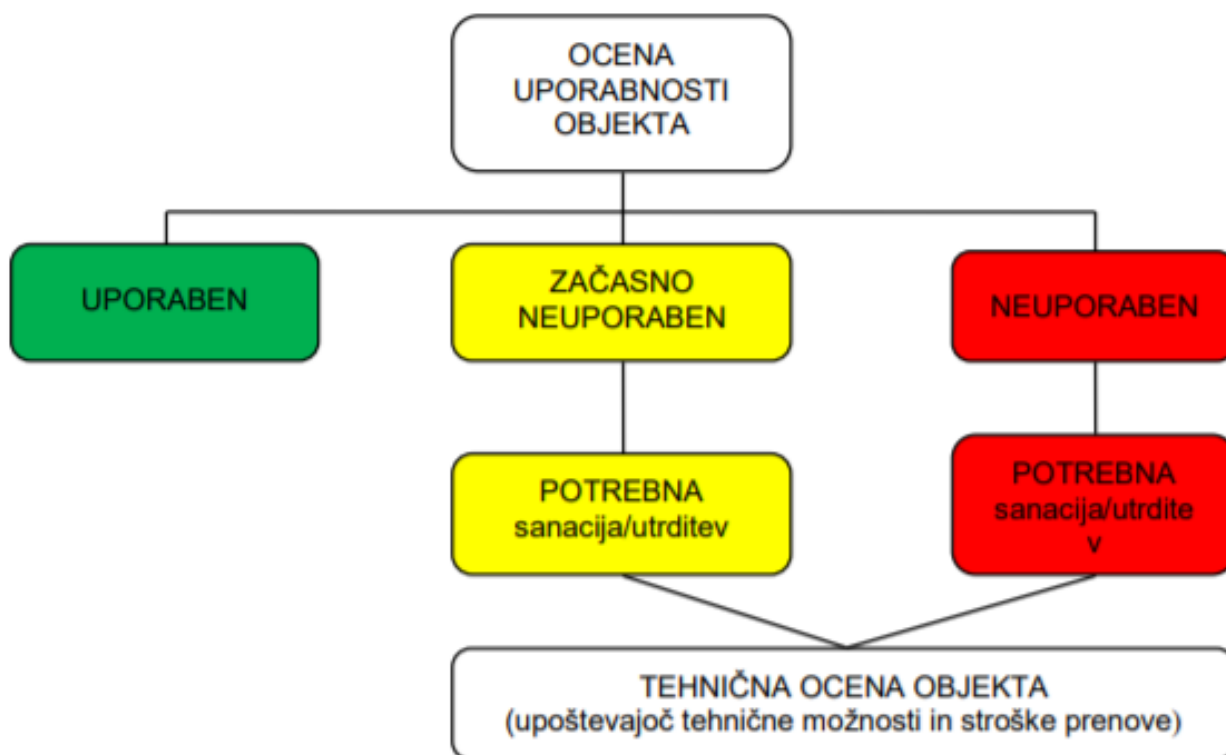
opozoriti prebivalce na nevarnosti, ki jih predstavljajo poškodovani objekti. Pri ocenjevanju poškodovanosti in uporabnosti objektov poteka sodelovanje s komisijo za oceno škode. Objekti se na podlagi pregleda, ki ga opravijo omenjene strokovne ekipe, označijo in razvrstijo na:

Barva	Klasifikacija	Opis stanja
	uporaben objekt,	Objekt je, razen na območjih, ki so zaradi lokalnih nevarnosti posebej označena kot nevarna, varen za uporabo.
	začasno neuporaben objekt	Objekt, ki ga je potres tako poškodoval, da bi ga utegnil močnejši naknadni popotresni sunek uničiti. Stavbe ni dovoljeno uporabljati, dokler se s tako imenovano tehnično oceno ne izdela dokončne ocene stanja. Vstop je dovoljen le na lastno odgovornost in samo za časovno omejeno obdobje.
	neuporaben objekt	Objekt je zelo hudo poškodovan, obstaja nevarnost delne ali popolne porušitve. Takoj je treba zagotoviti varnostne ukrepe. Vstop brez posebnega pooblastila je strogo prepovedan. Oznaka ne pomeni obveznega rušenja.

Pri izdelavi ocene uporabnosti objekta imajo prednost stavbe, katerih delovanje je pomembno za ZRP. Pristop k izdelavi ocene uporabnosti stavbe temelji na vnaprej pripravljenem in delno predizpolnjenem vprašalniku. Vsi pristopi temeljijo na vizualnem pregledu, poškodovanost in uporabnost stavb pa se ocenjujeta komisijsko, uporablja se enofazni pristop k ocenjevanju uporabnosti stavb po potresu. Za pomoč pri popisu poškodovanosti s standardnim obrazcem (tiskanim) se uporablja aplikacija »OCENA POŠKODOVANOSTI IN UPORABNOSTI STAVB« (USB ključek), ki se nahaja na sedežu Izpostave URSZR Celje.

V procesu obnove je treba za vse začasno neuporabne in neuporabne objekte izdelati tako imenovano tehnično oceno objekta, v kateri je treba ovrednotiti tehnične možnosti za sanacijo oziroma utrditev in stroške prenove ali rušenja.

Shema 3: Enofazni pristop k ocenjevanju uporabnosti stavb po potresu

Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se uveljavljajo pri načrtovanju in urejanju prostora ter naselij in pri graditvi objektov z namenom, da se preprečijo oziroma zmanjšajo škodljivi vplivi potresa ter da se omogoči ZRP. Med te ukrepe spadajo tudi:

- določitev in ureditev lokacij za postavitev začasnih prebivališč,
- določitev in ureditev lokacij odlagališč za začasno odlaganje ruševin in drugih materialov,
- zagotovitev površin za pokop večjega števila umrlih ljudi in poginulih živali,
- določitev odlagališč posebnih odpadkov,
- določitev in ureditev lokacij oziroma objektov za zbiranje in začasno skladiščenje nevarnih snovi iz gospodinjstev, industrije in drugih dejavnosti,
- vzpostavitev komunikacij in določitev obhodnih poti.

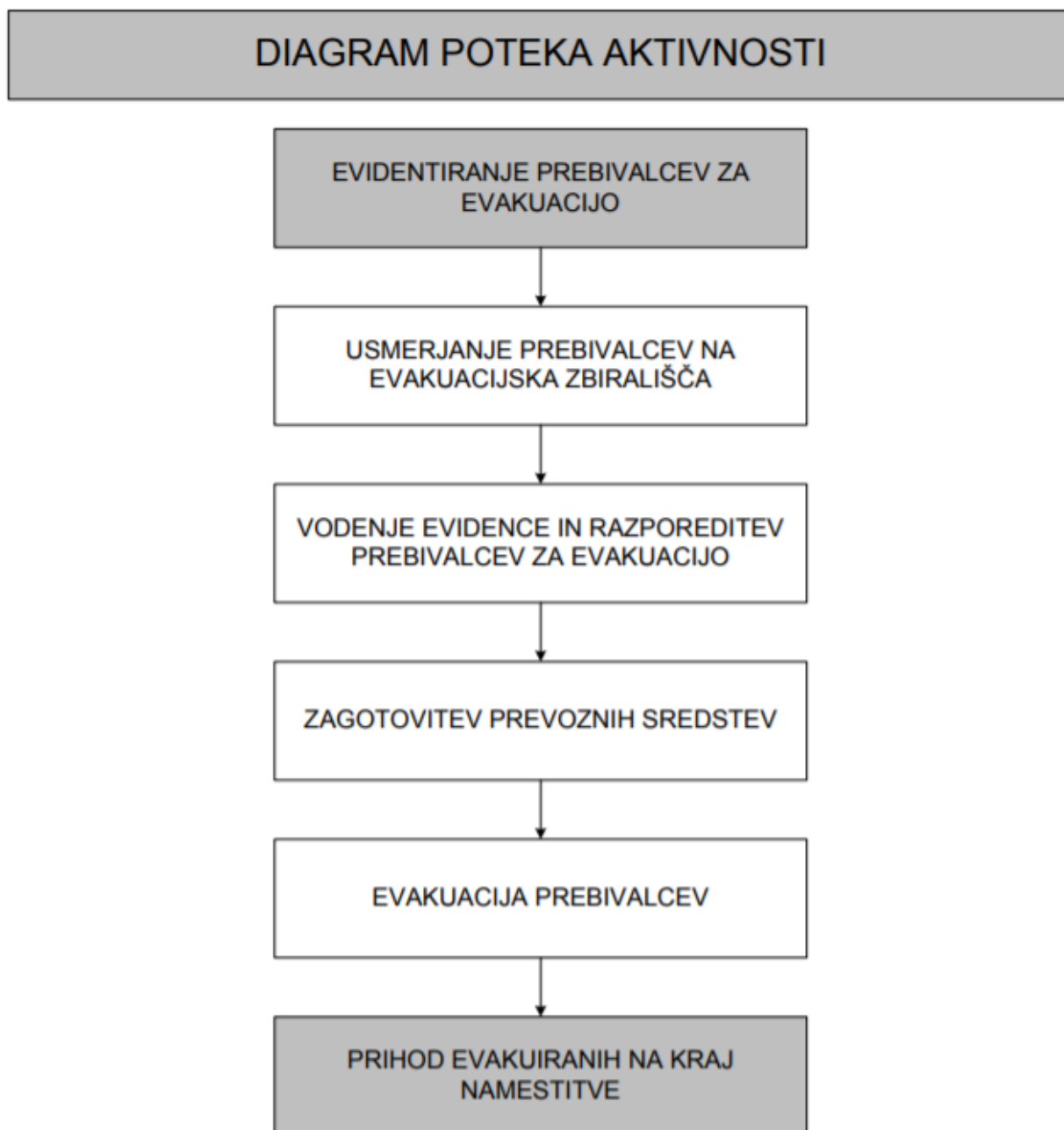
Potresna odpornost objektov v občini Prebold je opredeljena v Ocení potresne ogroženosti (ŠTEVILKA). Iz nje pa lahko ugotovimo, da:

- Glede na predpise, ki so veljali v različnih obdobjih ocenjujemo, da bi stanovalci, ki živijo v stavbah zgrajenih po letu 1982 (približno 1.269 stanovalcev), potres VII. stopnje najverjetneje prestali brez bistvenih poškodb, oziroma s takšnimi poškodbami, zaradi katerih naj ne bi utrpeli hujših poškodb in bi bila sanacija teh stanovanj oziroma stavb, v katerih so stanovanja, ekonomsko upravičena.

- Na drugi strani pa je veliko ljudi, ki bivajo v potresno najbolj ranljivih stavbah (v stavbah, zgrajenih do leta 1963), zaskrbljujoče visoko (1.935). Tam lahko pride do velikih poškodb in finančnih stroškov v primeru sanacije.
- Dobrih 1.345 ljudi pa biva v stanovanjih, zgrajenih v obdobju med letoma 1964 in 1981, torej v času veljave prvih kolikor toliko ustreznih predpisov o potresno odporni gradnji.

P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR v občini Prebold
P-10	Pregled gradbenih organizacij občine Prebold
P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce v občini Prebold
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč v občini Prebold
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano v občini Prebold
P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode občine Prebold

8.1.2 Evakuacija

Evakuacija je organiziran umik prebivalcev z ogroženega na varnejše območje in se izvaja, če ni mogoče z drugimi ukrepi zagotoviti njihove varnosti. Evakuacijo lahko odredi **župan občine Prebold**, v nujnih primerih pa tudi poveljnik CZ občine Prebold.

Prebivalci se ob potresu praviloma ne evakuirajo z območja, ki ga je prizadel potres; če je le mogoče, se uredijo nastanitvene zmogljivosti na prizadetem območju, čim bližje njihovim domovom.

Če vseh ni mogoče namestiti na lokacije v domači občini, se del prebivalcev evakuira v sosednje, neprizadete občine ali regije. Koordinacijo le-tega prevzame občina. Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš in vikendov začasno sprejeti na stanovanje evakuirane prebivalce, če njihove nastanitve ni mogoče rešiti na drugačen način.

Zbiranje podatkov o občanih, ki so ostali brez bivališča ter urejanje sprejemanja in začasnega bivališča izvajajo poveljnik CZ občine Prebold, Štab CZ občine in PGD (PGD Prebold-Dolenja vas-Marija Reka, PGD Latkova vas, PGD Kaplja vas, PGD Sv. Lovrenc, PGD Groblja, PGD Šešče, PGD Matke).

Z ogroženega območja prednostno evakuiramo nekatere skupine prebivalcev, zlasti bolne in ostarele, invalide, rekonvalescente, nosečnice ter matere in samohranilke z nepreskrbljenimi otroki. Evakuacija lahko obsega tudi nujno preselitev živine in drugih domačih živali, kulturne dediščine ter dobrin, ki so nujne za življenje.

Evakuacijo in usmerjanje ogroženega prebivalstva organizira občina Prebold, izvaja pa jo Štab CZ občine Prebold s pomočjo enot CZ (služba za podporo), gasilcev (PGD Prebold-Dolenja vas-Marija Reka, PGD Latkova vas, PGD Kaplja vas, PGD Sv. Lovrenc, PGD Groblja, PGD Šešče, PGD Matke) in Policije (Polijska postaja Žalec). Po potrebi sodeluje pri evakuaciji ogroženega prebivalstva tudi SV. Evakuacijo na območju dveh ali več občin usmerja in usklajuje poveljnik CZ za ZŠ regijo.

Oskrbo z osnovnimi življenjskimi potrebščinami izvaja RKS OZ Žalec; KO RK Prebold, Župnijska Karitas Prebold, centri za socialno delo (Center za socialno delo Savinjsko-Šaleška, enota Žalec) in druge socialne službe ter občani v okviru soseske pomoči. Zdravstveno oskrbo ter nujno medicinsko pomoč zagotavlja Zdravstveni dom Žalec.

Občina Prebold zagotovi prevozna sredstva za prevoz evakuiranih prebivalcev, ki se organizira z osebnimi avtomobili evakuiranih, vozili avtoprevoznikov in če bi bile potrebe še večje, se v prevoz vključi vozila gasilcev. V primeru, da občina le-teh ne more zagotoviti, ji pri zagotavljanju sredstev za prevoz pomaga ZŠ regija.

Občina Prebold na prizadetem območju poskrbi tudi za nastanitvene zmogljivosti (hleve) in preskrbo za živino, načeloma čim bližje domov lastnikov. Regija ji pri tem lahko pomaga z zagotavljanjem dodatne preskrbe (krma, voda).

Občina zagotovi na podlagi svojih načrtov zbiranje podatkov o prebivalcih, ki so ostali brez strehe, predvidena in urejena pa so tudi občinska sprejemališča za evakuirane prebivalce na igrišču pri OŠ Prebold, nastanitev pa v Hotelu Prebold in v Planinskem domu Marija Reka.

Slika 8: Igrišče pri OŠ Prebold

Vir: OŠ Prebold.si. 2022².

Slika 9: Hotel Prebold

Vir: Hotel Prebold.si.2022³.

Evakuacijo ogroženih prebivalcev izvaja štab CZ občine, ter gasilska služba po predhodnem postopku evidentiranja in razporejanja ogroženih prebivalcev. Po potrebi sodeluje pri evakuaciji ogroženega prebivalstva tudi pristojna policijska postaja (Policijska postaja Žalec).

P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Prebold
-----	--

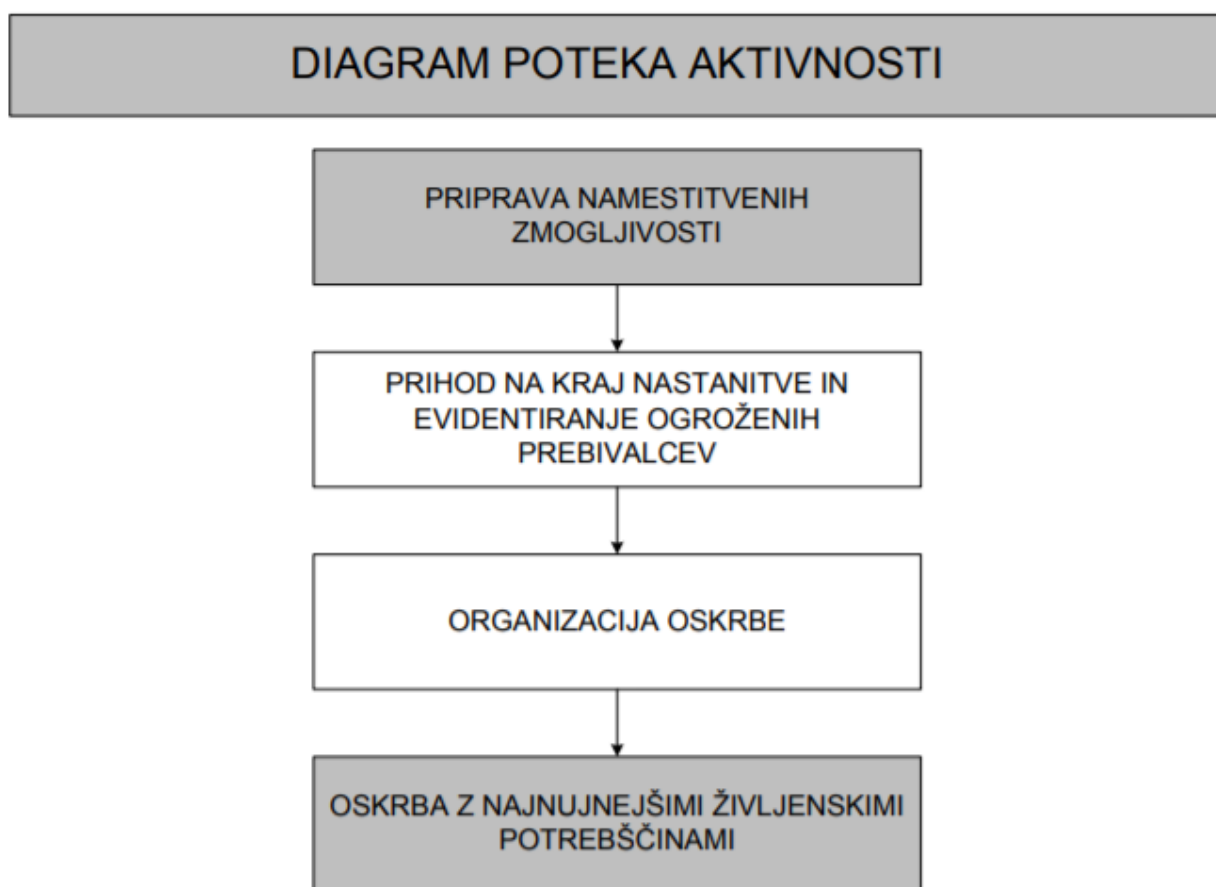
² OŠ Prebold.si.2022. Dostopno prek: <http://sola-prebold.si/>

³ Hotel Prebold.si.2022. Dostopno prek: <http://www.hotel-prebold.si/>

P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce v občini Prebold
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna namestitev ogroženih prebivalcev, in njihove zmogljivosti ter lokacije, primerne za postavitev zasilnih prebivališč v občini Prebold

8.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

V primeru potresa in v primerih hujše poškodovanosti stanovanjskih objektov se ukrep izvaja po naslednji shemi:

Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev obsega:

- evidentiranje ogroženih prebivalcev,
- urejanje sprejemališč,
- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče prebivalce namestimo v zidane objekte oziroma v bivalnike, v nujnih primerih pa v šotore),
- nastanitev prebivalstva,

- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami (pitno vodo, hrano, obleko, električno energijo, nujno zdravstveno oskrbo, psihološko pomočjo, obveščanjem in izobraževanjem šoloobveznih otrok),
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

Za izvajanje ukrepov sprejemanja, nastanitve in preskrbe ogroženih prebivalcev imajo poseben pomen stacionarji in nastanitvene enote Rdečega križa Slovenije ter njihovi pripadniki, ki se lahko ob potresu aktivirajo za javno dobro in pomoč. Občina zagotovi na podlagi svojih načrtov zbiranje podatkov o prebivalcih, ki so ostali brez strehe, predvideno in urejeno mora imeti občinsko sprejemališče za evakuirane prebivalce. Občina, če je le mogoče evakuirane prebivalce namesti v zidane objekte oz. bivalnike, v najnujnejših primerih tudi v šotore. V kolikor teh kapacitet občina nima, jih zagotavlja ZŠ regija. Objekti za začasen sprejem evakuiranih prebivalcev morajo biti na območju, ki ga potres ni močneje prizadel oziroma ni prizadel. V ta namen se lahko uporabljajo tudi večnamenski prostori, kot so športni objekti, dvorane in drugi⁴.

Pri izvajanju tega ukrepa sodelujejo enote CZ, službe CZ za podporo, gospodarske družbe in zavodi, ki razpolagajo z nastanitvenimi in prehrabenimi zmogljivostmi (Osnovna šola Prebold, Vrtec Prebold, Gostilna picerija Jajčka, Hotel Prebold, Planinski dom Marija Reka), RKS OZ Žalec; KORK Prebold, Župnijska Karitas Prebold in druge humanitarne organizacije, centri za socialno delo (Center za socialno delo Savinjsko-Šaleška, enota Žalec) in druge socialne službe ter občani v okviru soseske pomoči. Zdravstveno oskrbo ter nujno medicinsko pomoč zagotavlja Zdravstveni dom Žalec, ZP Prebold.

Če potrebe po nastanitvi, oskrbi in zbiranju ter delitvijo humanitarne ogroženih prebivalcev presegajo možnosti občine Prebold, pri tem pomaga ZŠ regija z zagotavljanjem moštva ter opreme in sredstev iz državnih rezerv.

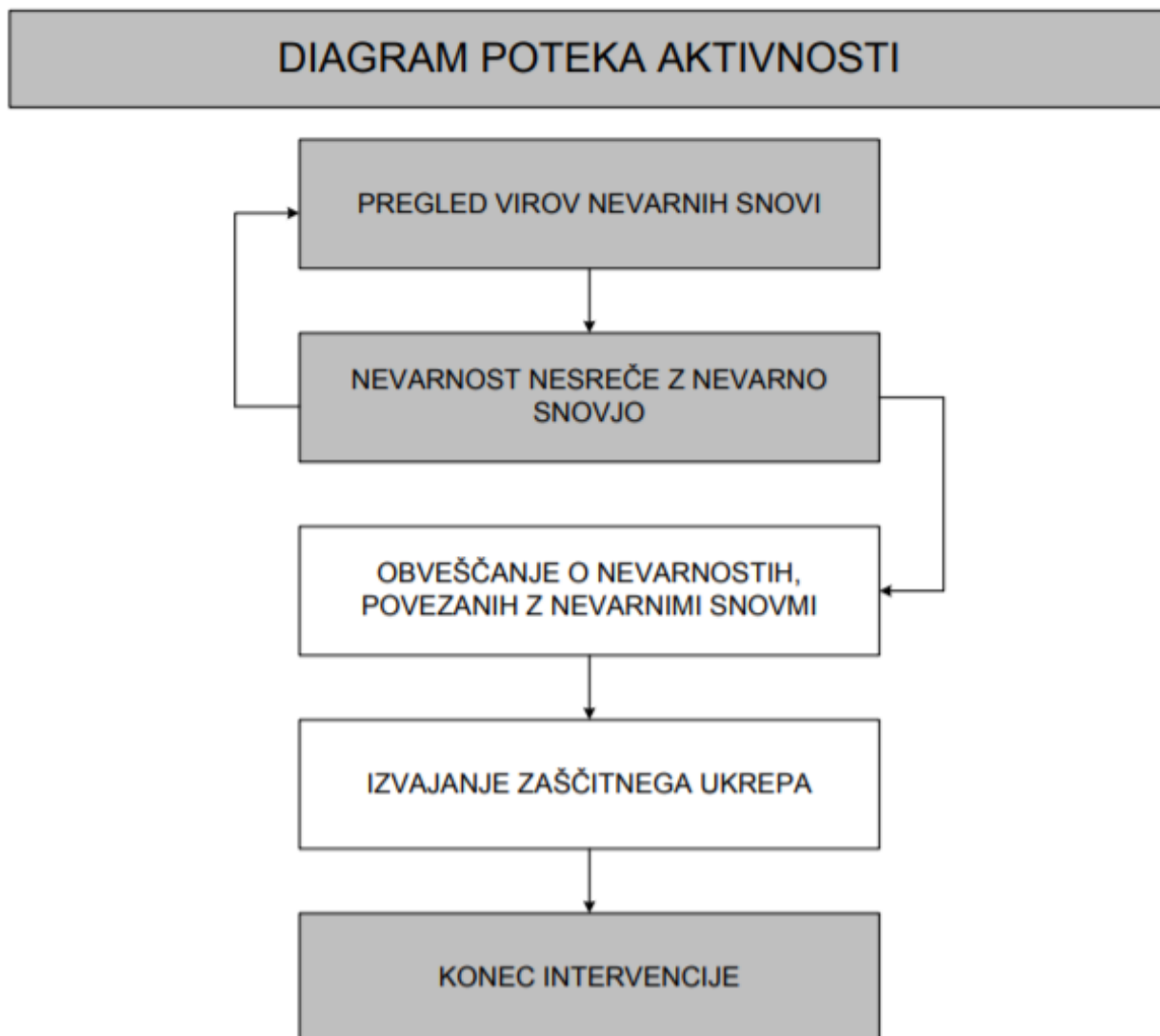
V občini Prebold so za sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev zadolžene naslednje institucije ter organizacije:

- oskrbo s pitno vodo zagotavlja Javno komunalno podjetje Žalec d.o.o z JGS (P7),
- zdravstveno oskrbo ter nujno medicinsko pomoč zagotavlja Zdravstveni dom Žalec, Zdravstvena postaja Prebold (P27),
- psihosocialno pomoč, oskrbo ogroženih zagotavlja Center za socialno delo Savinjsko-Šaleška, enota Žalec (P26),
- izobraževanje šoloobveznih otrok zagotavljajo osnovne šole - OŠ Prebold,
- oskrbo s hrano pogodbeni izvajalci - Osnovna šola Prebold, Vrtec Prebold, Gostilna picerija Jajčka,
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči (oblačila in ostala oprema) pa RKS OZ Žalec; KO RK Prebold, Župnijski Karitas Prebold.

⁴ Predstavljeno že v poglavju Evakuacija.

P-14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode občine Prebold
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitev zasilnih prebivališč v občini Prebold
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano vobčiniPrebold
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij v občini Prebold
P-26	Pregled centrov za socialno delo v občini Prebold
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj vobčiniPrebold
D-7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči

8.1.4 Radiološka, kemijska in biološka zaščita

Ob potresu nastane tudi nevarnost, da zaradi poškodb na objektih in napravah, v katerih se proizvajajo, uporabljajo, hranijo ali prevažajo nevarne snovi, pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje. Na celotnem prizadetem območju je treba poostriži nadzor nad nevarnimi snovmi in ravnanjem z njimi. Potres lahko posredno povzroči tudi jedrsko in radiološko nesrečo.

RKB zaščita, obsega:

- evidentiranje virov tveganja zaradi nevarnih snovi,
- izvidovanje nevarnih snovi v okolju (detekcija, identifikacija, dozimetrija, preprostejše analize),
- ugotavljanje in označevanje meja kontaminiranih območij,
- ugotavljanje prenehanja radiološke in kemijske nevarnosti,
- jemanje vzorcev za analize in preiskave,
- usmerjanje, usklajevanje in izvajanje zaščitnega ukrepa,

- dekontaminacija ljudi in opreme,
- zbiranje in odstranjevanje nevarnih snovi.

Za izvajanje RKB zaščite ima Izpostava URSZR Celje ustanovljen Oddelek za RKB izvidovanje, ki bi ob potresu skupaj z enotami SV ter ostalimi pristojnimi službami in ustanovami neposredno sodeloval pri izvajanju zgoraj navedenega obsega RKB zaščite v občini Prebold.

RKB zaščito organizirajo in pri izvajanju zaščitnega ukrepa sodelujejo gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki v svojem delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi, ter občine (skupaj z gasilskimi enotami širšega pomena), na območju katerih je sedež naštetih družb. Še posebej je zaradi velikih količin (uporaba v prometu in gospodinjstvih) treba izvajati nadzor nad iztekanjem nafte in naftnih derivatov.

Po potresu je treba organizirati tudi zbiranje ter odstranjevanje različnih kemikalij, ki se uporabljajo v industriji, kmetijstvu in po gospodinjstvih. Podjetje KEMIS d.o.o. Radomlje na podlagi pogodbe posreduje v primerih, kjer so udeležene nevarne snovi.

Občina Prebold ne poseduje večjih virov tveganja zaradi nevarnih snovi.

V kolikor bi pa prišlo do nesreče z nevarno snovjo je za intervencije ob morebitnih nesrečah na potresnem območju pristojna PGE Celje, kot enota širšega pomena. V koliko se rabi dodatna pomoč v silah in sredstvih se aktivira še PGE Prebold-Dolenja vas-Marija Reka. ReCO o nesreči obvešča PGE Celje ter po potrebi PGE Prebold-Dolenja vas-Marija Reka

Za zbiranje in odstranjevanje raznih kemikalij, ki se nahajajo na območjih, ki jih je prizadel potres, se lahko uporabijo tudi posebne posode za zbiranje nevarnih snovi, ki se nahajajo v Cinkarni Celje.

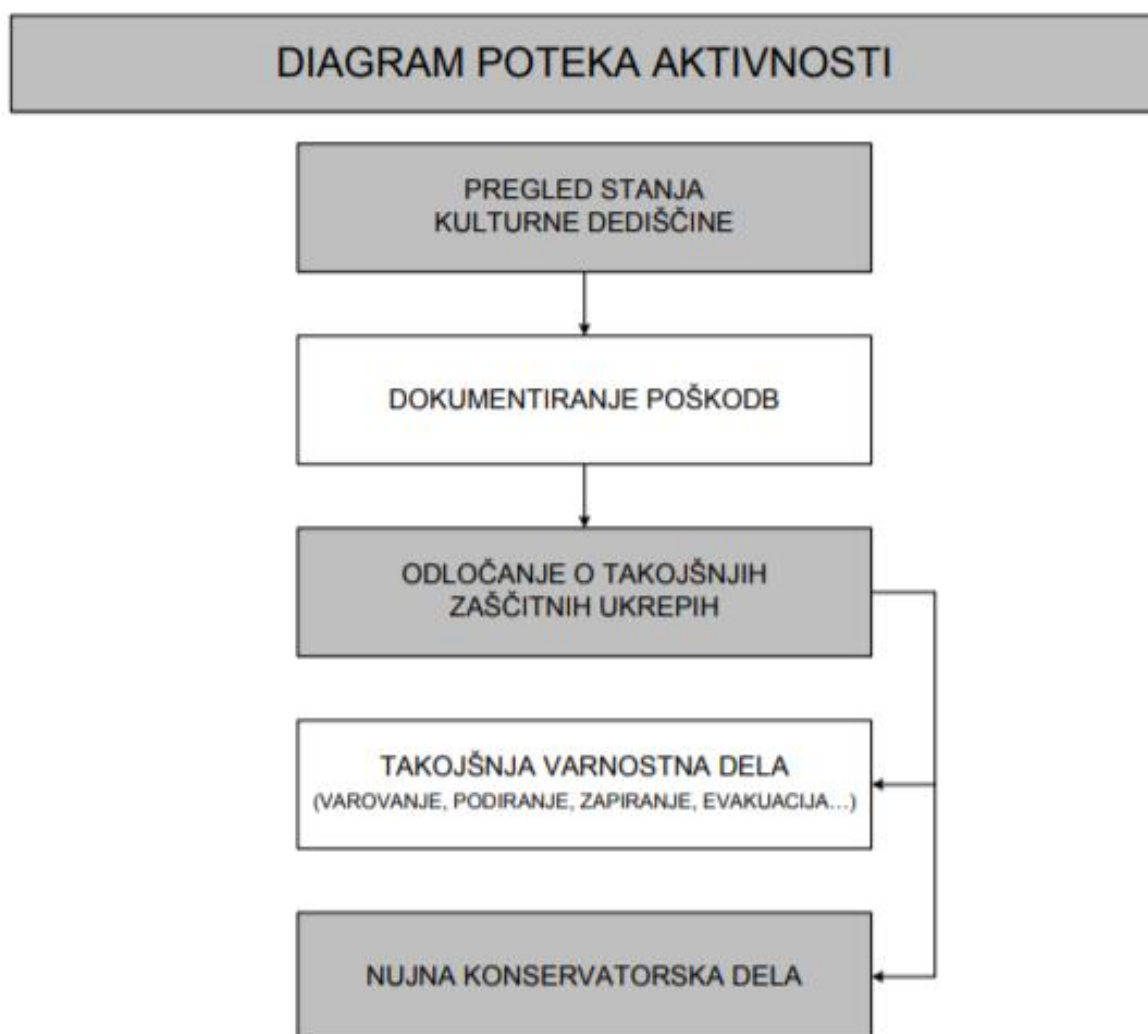
Poveljnik CZ občine lahko odredi izvzem ter organizira prevoz posebnih posod (v primeru, da tega ne zmore zagotoviti PGE Celje). V tem primeru se upoštevajo določila občinskega načrta ZIR ob nesrečah z nevarnimi snovmi.

Ob pojavu večje onesnaženosti z nevarnimi snovmi, ko občina nima ustreznih strokovnih ekip, poveljnik CZ občine zaprosi poveljnika CZ ZŠ za pomoč.

P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Prebold
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v občini Prebold

8.1.5 Zaščita kulturne dediščine

Če bi v občini Prebold prišlo do poškodovanja objektov kulturne dediščine na območju VI. ali višje stopnje bi se smiselno izvajali ukrepi zaščite po naslednjem diagramu:

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje in zmanjšanje škodljivih vplivov potresa na kulturno dediščino. Priprave in zaščitne ukrepe izvajajo lastniki in uporabniki kulturne dediščine, strokovna služba za varstvo kulturne dediščine (ZVKDS, OE Celje), občina Prebold in država. Pri izvajanju zaščite kulturne dediščine ob potresu po potrebi sodelujejo tudi ustrezne enote in službe CZ (Služba za podporo), gasilske enote (PGD Prebold-Dolenja vas-Marija Reka, PGD Latkova vas, PGD Kaplja vas, PGD Sv. Lovrenc, PGD Groblja, PGD Šešče, PGD Matke) ter druge sile za ZRP.

Lastniki in uporabniki kulturne dediščine v občini Prebold so: Republika Slovenija, Občina Prebold in zasebni lastniki.

ZVKDS, OE Celje bo sodeloval z Občino Prebold v skladu z obstoječo zakonodajo ZVKD-1, UL RS št. 16/08, OPN Prebold in direktivami, ki jih bo izdalo MK RS v času naravne nesreče. Občina Prebold bo skladno z dokumenti z ZVKDS, OE Celje izvedla pregled stanja kulturne dediščine,

dokumentirala poškodbe. Takojšnja varnostna in konzervatorska dela bodo potekala skladno z dokumenti in postopki ZVKDS, OE Celje.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, vodi register nepremične kulturne dediščine, ki je osrednja zbirka podatkov o tej dediščini na območju Republike Slovenije. Dostopen je na spletni strani <http://rkd.situla.org>. Register obsega tri medsebojno povezane dele, ki vsebujejo osnovne varstvene in predstavitvene podatke o premični, nepremični in živi dediščini. V register se vpisujejo vse enote nepremične kulturne dediščine, ne glede na zvrst (tip), obseg, lastništvo ali varstveni status enote.

Slika 10: Označevanje nepremičnih kulturnih spomenikov

Objekte kulturne dediščine je potrebno čim prej zavarovati tudi pred vremenskimi vplivi, premično pa premestiti v ustrezne objekte, kjer se lahko izvajajo tudi najnujnejša konzervatorska dela. Register poleg opisnih podatkov za vsako enoto vsebuje tudi geolokacijske podatke. Podatki iz registra so javni. Nepremična kulturna dediščina, ki je razglašena za kulturni spomenik, se označuje z znakom Haaške konvencije.

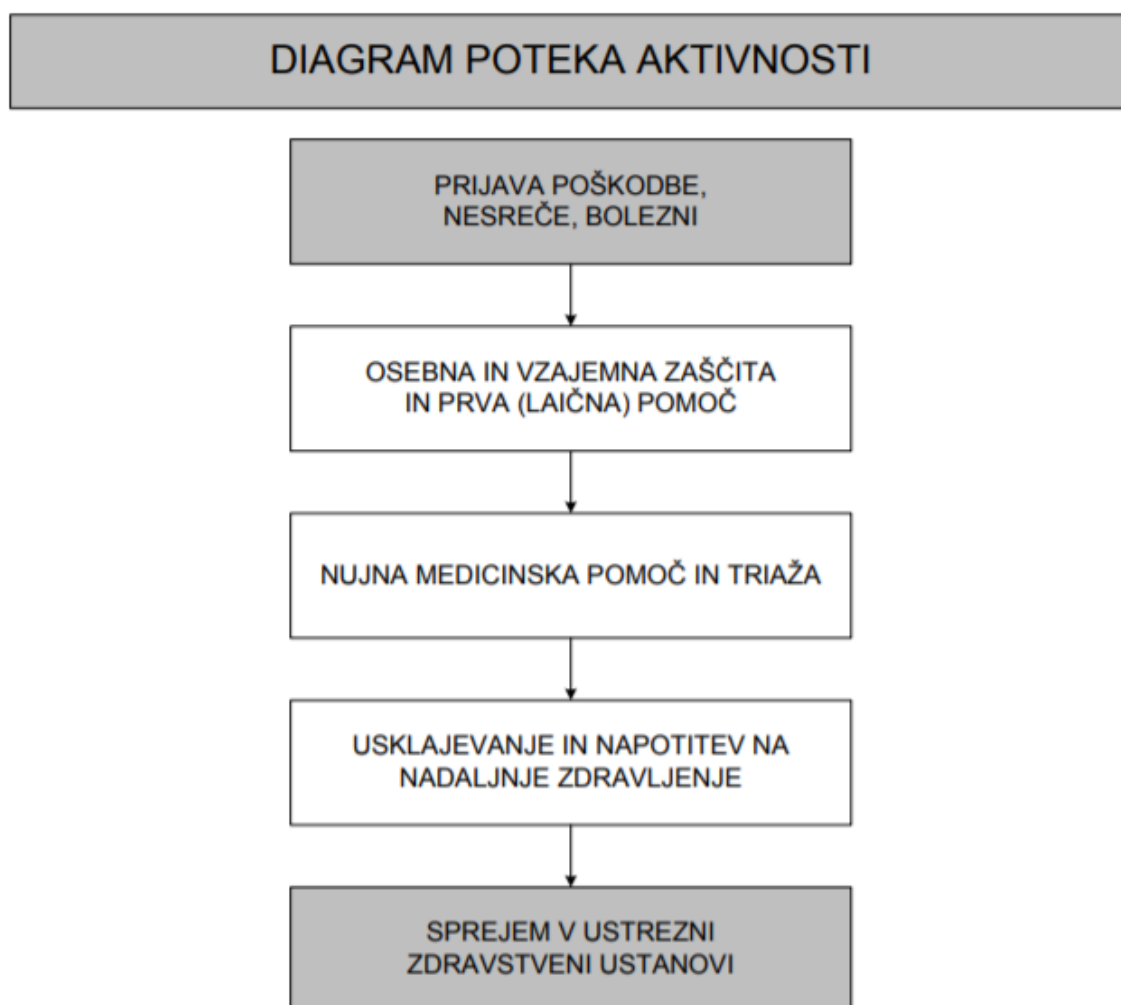
Zavod za varstvo kulturne dediščine Celje, v katerega pristojnost spada naravna in kulturna dediščina na območju občine Prebold, mora v svojem načrtu opredeliti objekte in ukrepe in naloge za zaščito in reševanje predmetov in objektov naravne in kulturne dediščine.

Na območju občine Prebold so tudi objekti kulturne dediščine in sicer Cerkev v Preboldu, Marija Reki in Svetem Lovrencu, ki bi bili ob potresu ogroženi.

P-31	Pregled kulturne dediščine v občini Prebold
------	---

8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

8.2.1 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

V okviru prve pomoči ob potresu intenzitete VI EMS ali višje stopnje se izvajajo le najnujnejši ukrepi za varovanje zdravja ljudi na prizadetem območju. Namen dajanja prve pomoči je, da poškodovani lahko čim prej in v kar najboljšem stanju pride do strokovne medicinske pomoči oziroma zdravljenja.

Naloge, ki jih izvajajo ekipe prve pomoči, obsegajo:

- prva pomoč poškodovanim in obolelim,

- pomoč pri triaži,
- pomoč pri dekontaminaciji poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri prevozu lažje poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri negi poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri izvajanju higiensko-epidemioloških ukrepov.

Pri izvajanju teh nalog po potrebi sodeluje tudi vojaška zdravstvena služba.

Prvo pomoč po potresu, ko zaradi velikega števila poškodovanih prebivalcev pomoč rednih zdravstvenih služb ni zadostna, izvaja ekipa prve pomoči RKS OZ Žalec ter po potrebi druge ekipe prve pomoči iz drugih občin, ki ob potresu niso bile prizadete. Za pomoč ekip prve pomoči Rdečega križa Slovenije zaprosi poveljnik CZ občine Prebold preko ReCO Celje ali poveljnik CZ Zahodno štajerske regije.

Po aktiviranju enot za prvo pomoč CZ te pričnejo z izvajanjem triaže na terenu. ZD Žalec zbira prijave o poškodbi oz. bolezni neposredno od občanov ali od pripadnikov reševalnih enot. V kolikor s svojimi zmogljivostmi ne more zadostiti vsem potrebam, posreduje zahtevo za pomoč štabu CZ občine. Član štaba, odgovoren za to področje, koordinira in usmerja delo ekip PP CZ na terenu.

Ekipe PP CZ na terenu odreja napotitev v zdravstveno ustanovo in zahteve posredujejo neposredno v Zdravstveni dom Žalec, ZP Prebold. V kolikor zaradi pomanjkanja zmogljivosti Zdravstveni dom ne more zagotoviti prevoza v ustrezno zdravstveno ustanovo, pri tem pomagajo ekipe PP za prevoz ranjencev.

Nujno medicinsko pomoč (NMP) ob potresu izvajajo službe nujne medicinske pomoči, organizirane na primarni (Zdravstveni dom Žalec, ZP Prebold) in sekundarni ravni (Splošna bolnišnica Celje) zdravstvene dejavnosti skladno s smernicami za delovanje sistema nujne medicinske pomoči ob množičnih nesrečah. V občini Prebold ni bolnišnice.

Oskrbo z zdravili, sanitetnim materialom in drugo medicinsko opremo izvajajo zdravniki, v primeru večjih potreb pa se organizira sanitetni center, za katerega vzpostavitev in delovanje poskrbi RKS OZ Žalec; KO RK Prebold z Zdravstvenim domom Žalec, ZP Prebold.

Za higiensko proti epidemične ukrepe je odgovoren Nacionalni inštitut za javno zdravje, Območna enota Celje. Ta v primeru ugotovitve potrebe po izvajanju takšnih ukrepov prične delovati v skladu z njihovimi navodili, štab CZ občine pa jim nudi pomoč pri izvajanju potrebnih ukrepov.

Predbolnišnični del ukrepov sistema NMP v množičnih nesrečah obsega štiri temeljne sklope:

- aktivnosti na poti do kraja nesreče,
- prihod na kraj nesreče,
- organizacijo službe NMP na kraju nesreče,
- prevoz pacientov v zdravstvene ustanove.

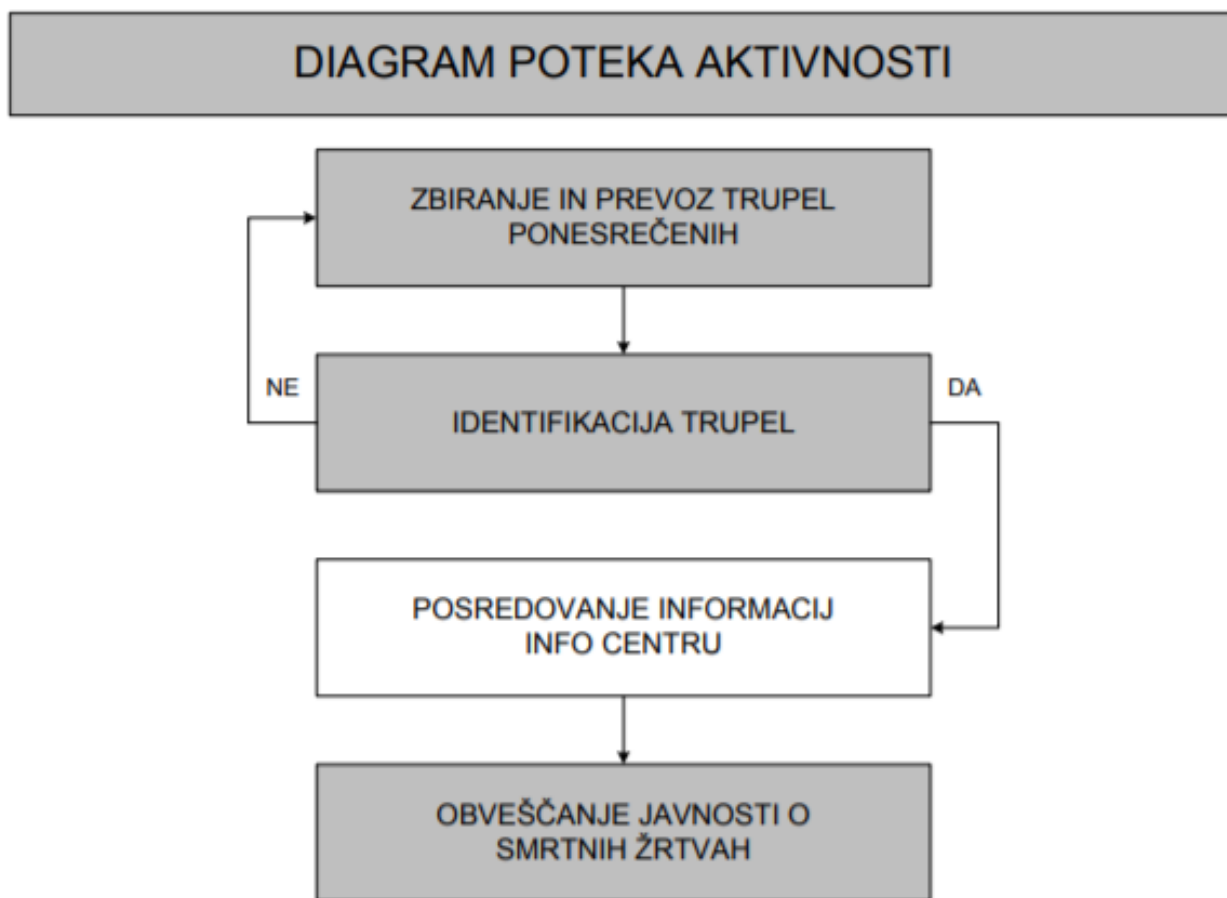
Ukrepanje na bolnišnični ravni temelji na izdelanem načrtu delovanja bolnišnice ob množični nesreči.

Ukrepi so prilagojeni organizaciji in prostorom posamezne bolnišnice ter obsegajo:

- aktiviranje in vodenje bolnišnice ob množičnih nesrečah,
- sprejem in registracijo pacientov,
- triažo, reorganizacijo bolnišnice in prostorov
- primarno in bolnišnično oskrbo pacientov,
- tehnično, materialno in logistično podporo,
- sodelovanje z mediji in zagotavljanje varnosti.

P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih in reševalnih postaj v občini Prebold
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic

8.2.1.1 Identifikacija mrtvih

Enote, ki rešujejo ljudi iz ruševin, naletijo tudi na mrtve. Te rešujejo enako kot žive. Če je le najmanjše upanje, da je poškodovanec živ, se mora takoj začeti z oživljanjem. Smrt mora v takih primerih obvezno ugotoviti in potrditi pooblaščen zdravnik. Če je le mogoče, je treba že na kraju, kjer so mrtvega našli, ugotoviti njegovo identiteto.

V občini Prebold trupla do mesta pokopa prepelje pristojna gospodarska služba (Pogrebna služba Ropotar). NIJZ pripravi navodila in usmeritve glede pogojev in načina izvedbe prevoza, pokopa, izkopa in prekopa posmrtnih ostankov v razmerah razglašene epidemije/pandemije.

Posmrtne ostanke osebe, ki je umrla zaradi nalezljive bolezni, se kremira ali pa se pokop opravi v transportni krsti.

Občina Prebold ima urejeni 2 pokopališči in sicer:

- pokopališče Prebold: za območja naselij Prebolda, Kaplje vasi, Latkove vasi, Dolenje vasi, Svetega Lovrenca, Šešče in Matke,
- pokopališče Marija Reka: za območja naselja Marija Reka.

Občina Prebold sprotno obvešča prebivalce glede predpisanih omejitev in pogojev pokopa posmrtnih ostankov na lokalno ustaljen način preko spletne strani občine, lokalnih medijev, po potrebi tudi z letaki kot nenaslovljene pošiljke.

Ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje in večjem številu mrtvih bi se poleg rednih služb, ki opravljajo identifikacijo mrtvih, aktivirala tudi enota za identifikacijo mrtvih pri Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani.

8.2.1.2 Psihološka pomoč

- Center za socialno delo Savinjsko-Šaleška, enota Žalec
- Zdravstveni dom Žalec.

65

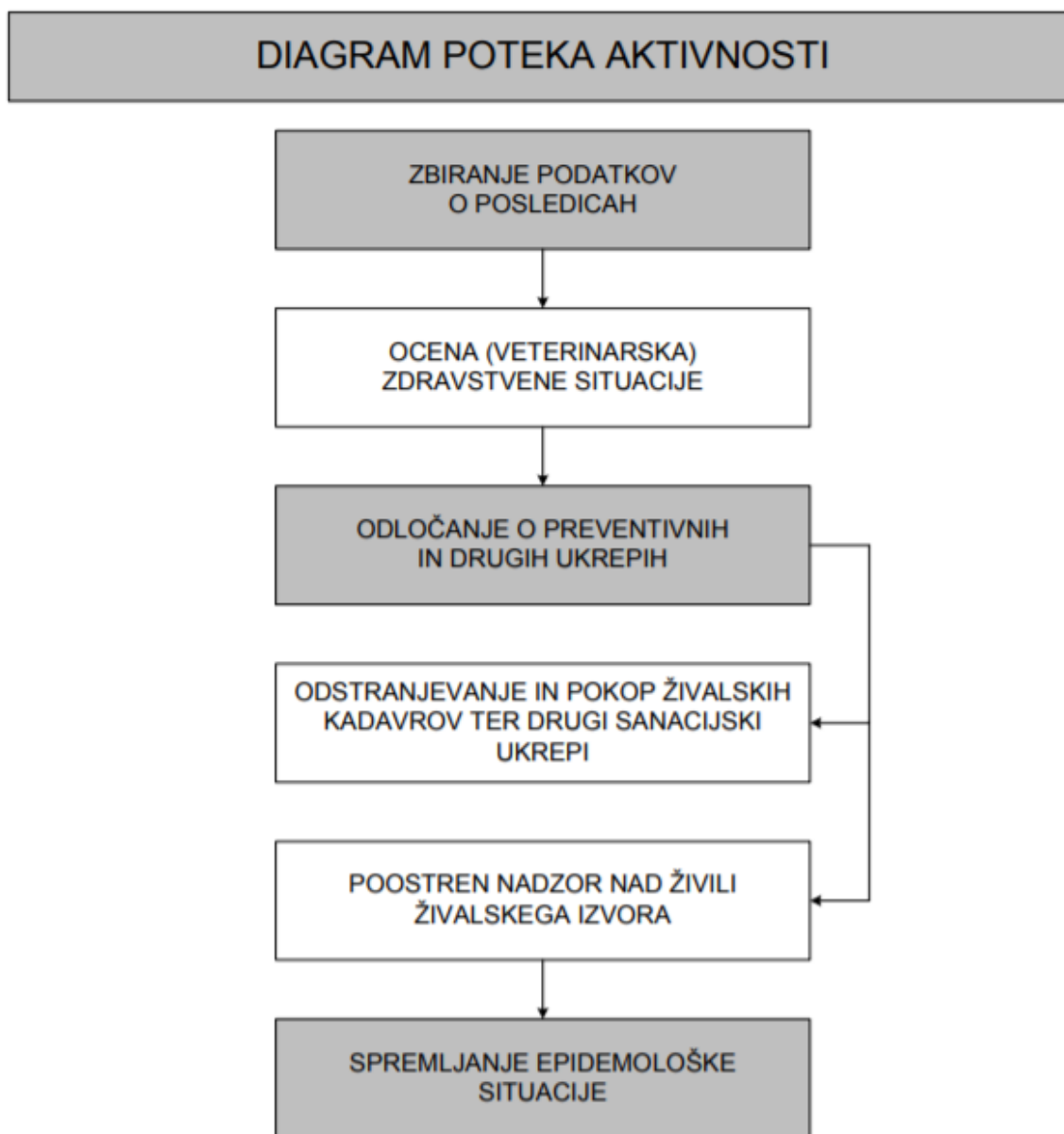
V ta namen se lahko vnaprej pripravijo zgibanke prve psihološke pomoči preživelim v nesreči, z napotki, kako naj si pomagajo in kje lahko dobijo strokovno pomoč, če jo potrebujejo. Zgibanke se preživelim delijo ob nesreči.

V vse programe usposabljanja pripadnikov sil za ZRP morajo biti vključene vsebine prve psihološke pomoči. Ob potresu, v katerem je večje število ljudi ranjenih ali mrtvih, je potrebno zagotoviti tudi duhovno pomoč, ki jo nudijo predstavniki verskih skupnosti, odvisno od verskega prepričanja ljudi, udeleženih v nesreči in drugih nevladnih organizacij, ki lahko svojo pomoč prizadetim nudijo z različnimi oblikami organiziranih dejavnosti, s katerimi pomagajo ljudem v njihovih najrazličnejših stiskah in potrebah.

Prostovoljni reševalci, poklicni gasilci in zaposleni v centrih za obveščanje znotraj sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so skladno s smernicami za psihološko pomoč reševalcem prav tako deležni takšne pomoči, če jo potrebujejo.

P-26	Pregled centrov za socialno delo v občini Prebold
D – 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči

8.2.3 Prva veterinarska pomoč

Prva veterinarska pomoč ob potresu obsega:

- zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na prizadetem območju,
- veterinarsko oceno zdravstvene situacije,
- nujno veterinarsko pomoč poškodovanim in obolelim živalim (nujna veterinarska pomoč je poseg, s katerim se odpravi neposredna nevarnost za življenje živali),
- zakol poškodovanih živali,
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel ter druge sanacijske ukrepe,
- poostren nadzor nad živili živalskega izvora in varnostjo živil rastlinskega izvora,

- sodelovanje pri dekontaminaciji živine,
- izvajanje drugih higienskih in protiepidemijskih ukrepov,
- spremljanje epidemiološke situacije.

Naloge prve veterinarske pomoči izvajajo enote za prvo veterinarsko pomoč, delavci UVHVVR, OU Celje, Nacionalnega veterinarskega inštituta in veterinarji oziroma veterinarske organizacije s koncesijo (Farma veterinarska ambulanta, d.o.o in Savinjska veterinarska postaja d.o.o). V občini Prebold nimamo organizirane enote za prvo veterinarsko pomoč.

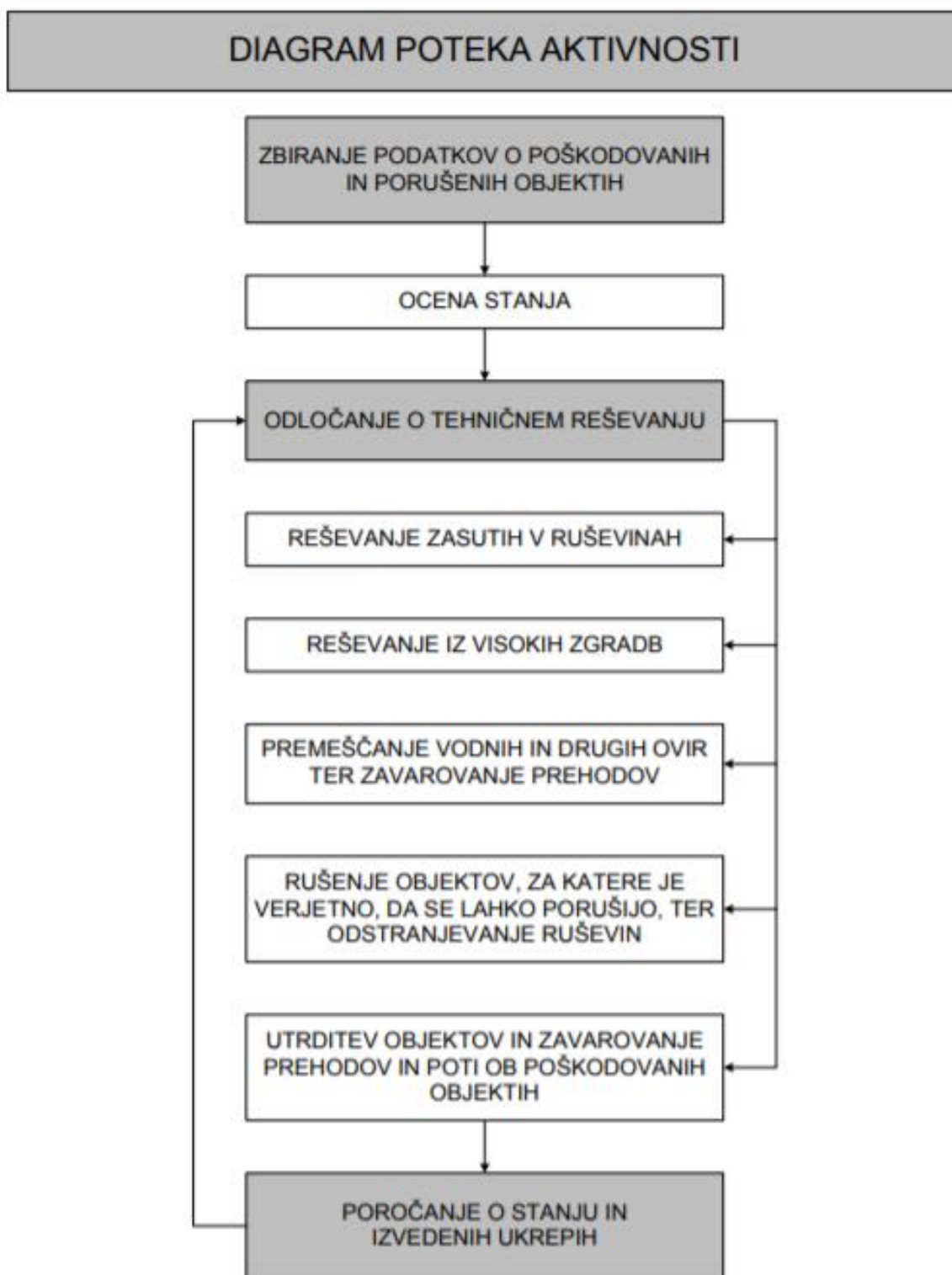
Štab CZ zbira podatke o poškodovanih in poginulih živalih ter koordinira naloge v zvezi s prvo veterinarsko pomočjo. Podatke mu posredujejo predvsem prebivalci sami. Zasilni zakol se izvaja v Klavnici Celjske mesnine d.o.o. Celje, v kolikor to zaradi stanja živali ni mogoče, pa na mestu samem. Za odstranjevanje živalskih trupel se uporabijo sredstva in oprema klavnice, v kolikor ta ne zadošča, se uporabijo tudi vozila drugih pogodbenih podjetij oz. poklicnih enot. Tudi pri pripravi mesta za pokop in sami izvedbi pokopa sodelujejo poklicna podjetja.

Gasilske enote sicer niso usposobljene za nudenje prve veterinarske pomoči, niti nimajo usposobljenih posameznikov, bi pa po potrebi lahko nudile določeno pomoč strokovnim službam. Tako pomoč bi lahko nudile vse GE v občini Prebold in sicer v prvi vrsti enota na področju katere bi bila pomoč potrebna, seveda če bi bila ta enota v primeru potresa operativna, v nasprotnem primeru lahko poveljnik PGD Prebold-Dolenja vas-Marija Reka določi drugo enoto.

Lokacije za sežiganje v občini Prebold nimamo, je pa za klavniške odpadke in kadavre pristojen KOTO proizvodno in trgovsko podjetje d.o.o. Ljubljana, Agrokombinatska cesta 80, Ljubljana.

P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-29	Pregled veterinarskih organizacij v občini Prebold
D-403	Navodilo za sežig živalskih trupel

8.2.3 Reševanje iz ruševin

Ljudje, ki so zasuti v ruševinah, so najpogostejše telesno poškodovani ali potrebujejo psihološko pomoč. Poškodbe so lahko hude in brez hitre pomoči jim mnogi kmalu podležejo. Izkušnje iz potresov pa kažejo, da tudi tisti, ki niso ranjeni, vzdržijo v ruševinah razmeroma kratek čas – dva do tri dni in

le v redkih primerih dlje. Prav zato je reševanje iz ruševin pomembna in neodložljiva naloga, ki jo je treba začeti kar najhitreje.

Reševanje iz ruševin mora potekati neprekinjeno, podnevi in ponoči, dokler niso rešeni vsi zasuti. Zato morajo štabi CZ, ki vodijo reševalna dela, primerno organizirati delo reševalnih ekip.

Tehnično reševanje obsega:

- iskanje zasutih ljudi v ruševinah z geofoni in drugimi tehničnimi sredstvi oziroma s psi za iskanje v ruševinah,
- reševanje ljudi in premoženja iz ogroženih in poškodovanih objektov, ruševin ter izpod zemeljskih plazov,
- odstranjevanje ovir na cestah, urejanje zasilnih poti in prehodov ter pomoč pri popravilu komunalne infrastrukture,
- premoščanje vodnih in drugih ovir,
- rušenje in odstranjevanje objektov, ki jim grozi, da se porušijo,
- utrjevanje (odranje in podpiranje) poškodovanih objektov,
- zavarovanje prehodov in poti ob poškodovanih objektih ter odstranjevanje ruševin,
- sodelovanje pri sanaciji posledic nesreč z nevarnimi snovmi v naravnem okolju,
- sodelovanje pri graditvi sanitarno-higienskih objektov,
- urejanje lokacij za začasno nastanitev ogroženih prebivalcev,
- reševanje na vodi in iz vode.

Te naloge tehničnega reševanja opravljajo ustrezne gospodarske družbe s področja gradbeništva, ki imajo potrebne tehnične in druge zmogljivosti. V ta namen je Občina Prebold z več gospodarskimi družbami sklenila pogodbe s katerimi se ureja financiranje teh nalog ter druge medsebojne obveznosti in sicer z:

- VOC Celje
- ECOR gradbene storitve d. o. o., Šešče
- Požin d.o.o., Griže

Reševanje iz ruševin izvajajo vse gasilske enote in sicer v sodelovanju z ostalimi enotami ZIR ter v omejenem obsegu, glede na opremo s katero gasilske enote razpolagajo. V prvi vrsti bi bile to višje kategorizirane enote in sicer: osrednja enota PGD Prebold-Dolenja vas-Marija Reka nato ostale enote (PGD Latkova vas, PGD Kaplja vas, PGD Sv. Lovrenc, PGD Groblja, PGD Šešče, PGD Matke). Vedno bi bila prisotna tudi gasilska enota na območju katere bi bila pomoč potrebna. Seveda pa je spet potrebno upoštevati dejanske razmere v tistem trenutku oz. dejansko operativno sposobnost enot zaradi posledic potresa.

Če občina sama ni sposobna ukrepati, oziroma nima ustreznih sredstev, lahko na pomoč pozove tudi ZŠ regijo oziroma državo.

Reševanje zasutih se izvaja ročno. Šele ko je ugotovljeno, da v ruševinah ni več preživelih, se preide na odstranjevanje ruševin z gradbeno mehanizacijo.

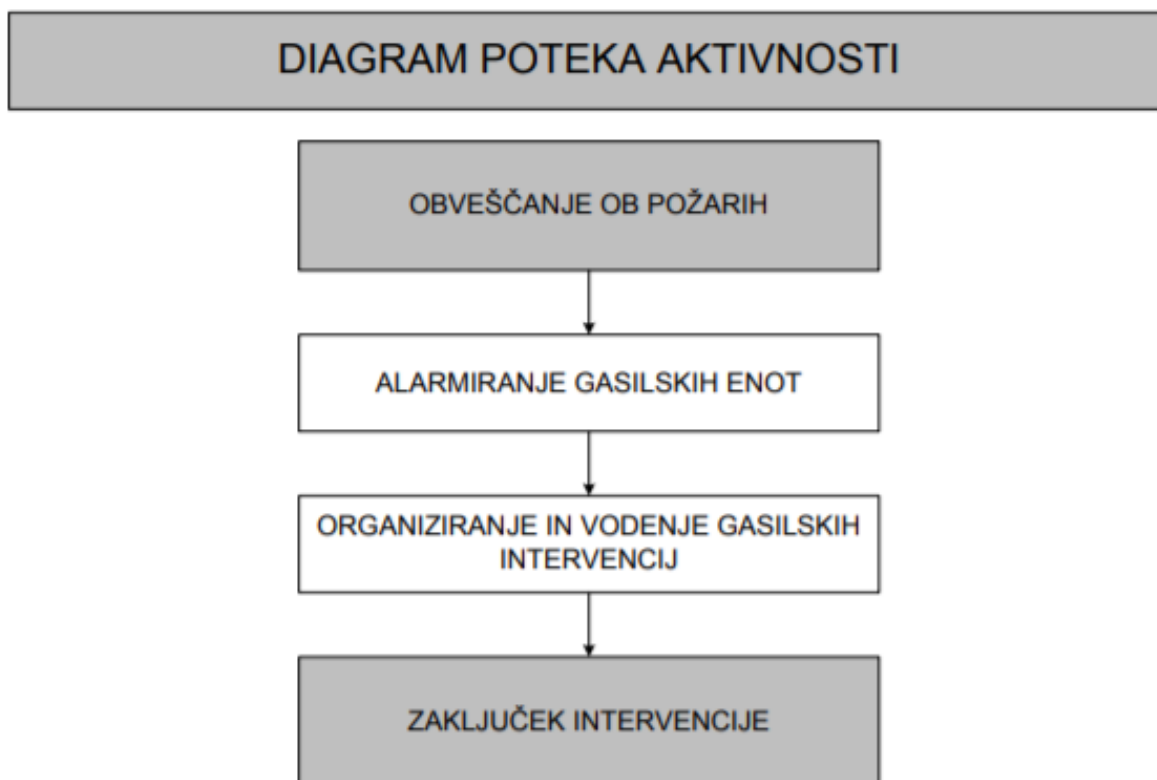
V občini Prebold ni visokih zgradb. V kolikor pa bi potrebovali pomoč v tehniki se aktivira PGE Žalec z avtolestvijo.

Za premoščanje vodnih ovir občina nima na razpolago lastnih virov, zato se v tem primeru zaprosi za pomoč regijo preko ReCO Celje.

Za zavarovanje prehodov, organizacijo rušenja, odranja in podpiranja poškodovanih objektov, skrbi član štaba, odgovoren za to področje. Ta v sodelovanju s tehnično-reševalnimi enotami CZ in poklicnimi podjetji izvaja našteje naloge.

P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ občine Prebold
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR v občini Prebold
P-10	Pregled gradbenih organizacij občine Prebold
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov občine Prebold
P-13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb občine Prebold

8.2.4 Gašenje in reševanje ob požarih

Gašenje in reševanje ob požarih ter eksplozijah obsega:

- gašenje požarov,
- reševanje ob požarih in eksplozijah,
- preprečevanje nastanka eksplozij plina in drugih eksplozivnih snovi,
- preprečevanje nastanka požarov.

Naloge izvajajo prostovoljne gasilske enote. Gasilske enote sodelujejo tudi pri drugih nalogah ZRP, še posebej pri reševanju iz visokih zgradb, reševanju ob prometnih nesrečah, pri izvajanju nalog ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi ter pri oskrbi s pitno in sanitarno vodo.

Obveščanje o požarih poteka skladno z načrti obveščanja GZ Prebold.

V začetnih intervencijah izvajajo aktivnosti prostovoljna gasilska društva:

- PGD Prebold-Dolenja vas-Marija Reka,
- PGD Latkova vas,
- PGD Kaplja vas,
- PGD Sv. Lovrenc,

- PGD Groblja,
- PGD Šešče,
- PGD Matke.

V slučaju prometnih nesreče se aktivira PGE Celje kot gasilska enota širšega pomena. PGE Celje je alarmirana in izvaja intervencije tudi v primeru prometne nesreče v občini Prebold ter v primeru nesreče z nevarno snovjo.

V kolikor bi katerokoli gasilsko društvo v občini potrebovalo pomoč v tehniki ter v slučaju prometnih nesreč, se aktivira dodatna PGD na zahtevo vodje intervencije ter PGE Celje.

Za prevoz vode je v prvi vrsti zadolžena enota, ki je opremljena z vozili in sicer: PGD Matke; Scania 7000 litrov, PGD Prebold-Dolenja vas-Marija Reka; Man 5000 litrov.

P-10	Pregled gradbenih organizacij občine Prebold
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov občine Prebold
P-14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode občine Prebold
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v občini Prebold

8.2.5 Iskanje pogrešanih oseb

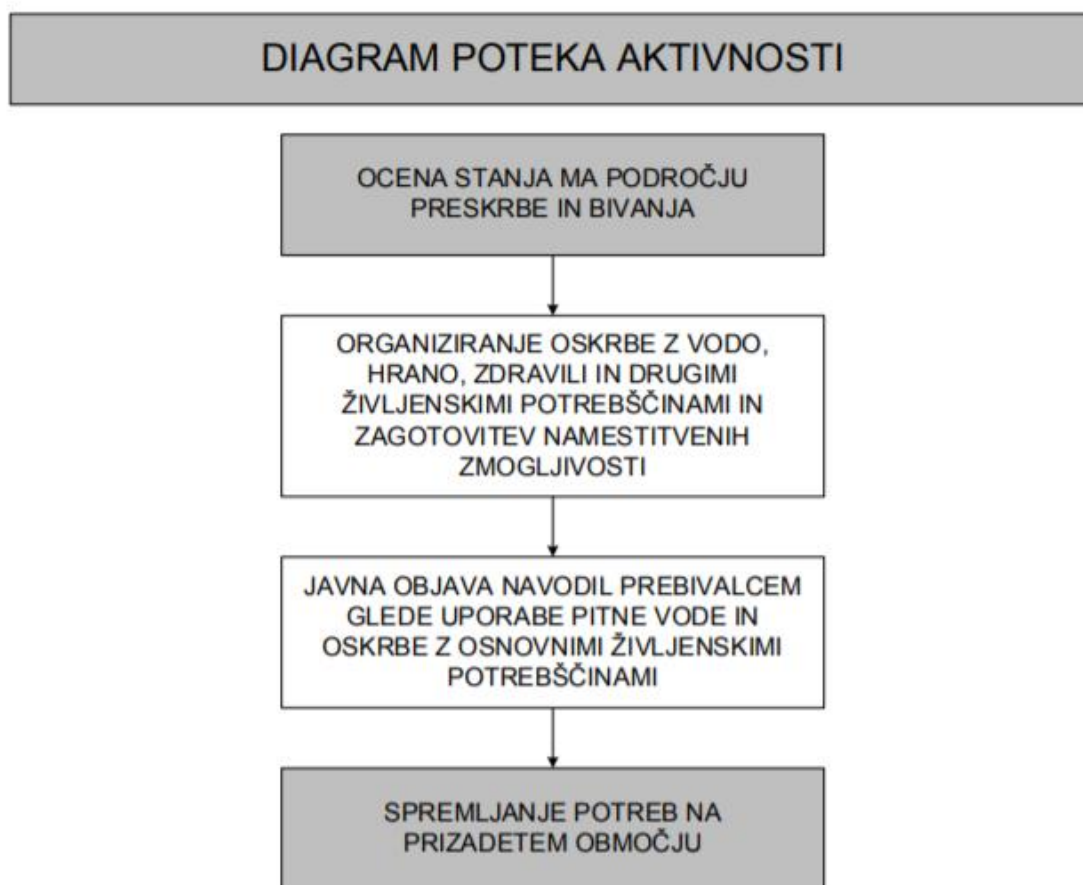
Štab CZ občine Prebold mora kar najhitreje organizirati izvidovanje prizadetega predela in naselja. Do ugotovitve, kje so pod ruševinami ljudje, je mogoče priti na več načinov: s poizvedovanjem pri preživelih prebivalcih porušene in sosednjih stavb ali pri sorodnikih zasutih, s klicanjem in prisluškovanjem, s pregledom posameznih ruševin, z uporabo geofonov ali s posebej za to dresiranimi reševalnimi psi Kinološkega društva Pluton Žalec.

Za iskanje pogrešanih oseb ob potresu v občini Prebold so v pomoč:

- Podjetja z gradbeno mehanizacijo (Požin d.o.o),
- PGD-ji.

P-10	Pregled gradbenih organizacij občine Prebold
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v občini Prebold

8.2.6 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,
- nastanitev in oskrbo ogroženih prebivalcev s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotavljanje razmer za osebno higieno,
- zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture,
- oskrbo z električno energijo,
- zagotavljanje nujnih prometnih povezav,
- zagotavljanje nujnih telekomunikacijskih zvez,
- zagotavljanje in zaščito nujne živinske krme.

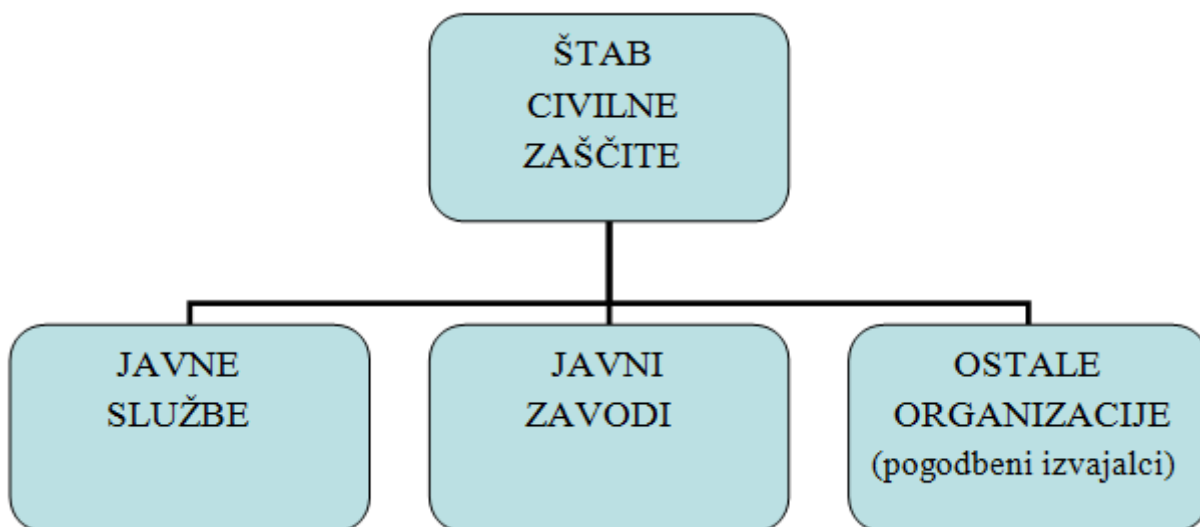
Čim prej je potrebno vzpostaviti delovanje infrastrukturnih objektov in naprav.

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe (ZD Žalec, ZP Prebold, Center za socialno delo Savinjsko-Šaleška, enota Žalec) in druge organizacije s področja infrastrukture ter pristojni poveljnik CZ občine Prebold.

Delovanje infrastrukturnih objektov in naprav v občini Prebold zagotavljajo naslednje javne službe:

- občinske ceste - pogodbeniki, VOC-CVE Latkova vas,
- vodovod in kanalizacija –JKP Žalec d.o.o,
- elektro omrežje - Elektro Celje d.d,
- javna razsvetljava – Veltrag d.o.o, ELMIS Gradbene inštalacije d.o.o., Elektro Celje – Nadzorništvo Žalec
- telekomunikacije - Telekom in Telemach,
- državne ceste - VOC-CVE Latkova vas.

Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP. Postopki sodelovanja potekajo po piramidnem sistemu od vrha navzdol, kot je prikazano na shemi:

P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč Občine Prebold
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR v občini Prebold
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov Občine Prebold

9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic potresa za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega imetja takoj oziroma v prvih urah po nesreči. Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite je zadolžena Občina. Pri tem ima pomembno vlogo informacijski center, ki ga lahko po potrebi ustanovi Občina Prebold in med drugimi nalogami usmerjajo izvajanje osebne in vzajemne zaščite v bivalnem okolju.

Za izvajanje nalog osebne in vzajemne zaščite ob naravnih in drugih nesrečah se prebivalci že danes seznanjajo iz učnih programov v šolah, preko različnih oddaj na Radiu in TV ter z napotki Občine v tistih predelih občine, ki so posebej ogroženi zaradi različnih nesreč. Napotki vsebujejo tudi preventivno obnašanje prebivalcev na ogroženem območju, kot je npr. njihovo ravnanje in postopanje pred, med in po potresu. S temi navodili so prebivalci na najbolj ogroženem delu občine že danes seznanjeni.

Ob velikem potresu, ko bi se aktiviral Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu za občino Prebold, bi Občina Prebold ustanovila informacijski center. V delo informacijskega centra so vključeni policija (Polijska postaja Žalec), zdravstvo (ZD Žalec; ZP Prebold), RKS OZ Žalec, KORK Prebold (ki ob velikih nesrečah organizira poizvedovalno službo), strokovnjaki s področja nudenja psihološke pomoči, duhovne pomoči (Župnijska Karitas Prebold), prevajalci ter socialne službe (Center za socialno delo Savinjsko-Šaleška, enota Žalec).

Osnovne naloge informacijskega centra so:

- posredovanje informacij o posledicah nesreče (materialna škoda, poškodovani, mrtvi),
- zbiranje podatkov o pogrešanih,
- poizvedovanje s strani javnosti in pristojnih organov,
- zbiranje podatkov (podatki o preživelih, ranjenih in mrtvih),
- zbiranje podatkov o območjih evakuacije in lokacijah evakuirancev,
- priprava seznamov preživelih, ranjenih in umrlih,
- posredovanje informacij svojcem in pristojnim službam,
- izmenjava informacij s pristojnimi službami in
- posredovanje podatkov o službah, ki lahko nudijo pomoč (psihološko, duhovno in podobno).

Vse informacije, ki gredo skozi informacijski center so obravnavane v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

P-25	Pregled človekoljubnih organizacij v občini Prebold
P-26	Pregled centrov za socialno delo v občini Prebold
D-7	Navodila prebivalcem za ravnanje ob nesreči

10 OCENJEVANJE ŠKODE

Dokaj hitro lahko po potresu ugotovimo, kakšen je bil njegov obseg medtem, ko je odgovor na vprašanje o škodi veliko bolj kompleksen. Škode ne predstavlja samo neposredna škoda (vrednost porušenih in poškodovanih objektov, opreme in drugih stvari), temveč tudi posredna (torej škoda, ki nastane zaradi zmanjšane obsega gospodarskih dejavnosti, proizvodnje in trgovine).

Ocenjevanje škode ob potresu zajema:

- **ocenjevanje poškodovanosti objektov in primernosti objektov za bivanje in**
- **ocenjevanje škode.**

Za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah v Občini Prebold župan imenuje občinsko komisijo za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah.

Poškodovane objekte je potrebno čim prej evidentirati, oceniti njihovo uporabnost in škodo, kar organizirata Štab CZ občine Prebold in občinska komisija za oceno škode. Lastniki in uporabniki objektov lahko poškodovanost objektov prijavijo na telefonsko številko, ki jo za ta namen objavi občina. Poveljnik CZ in Štab CZ občine Prebold po potresu najprej pripravi prvo - predhodno oceno škode, ki je podlaga za odločanje o pomoči občini pri zagotavljanju osnovnih pogojev za delo ter pripravo sanacijskih programov. O prvi oceni škode sestavi poročilo ter poroča županu in poveljniku CZ za ZŠ. URSZR na podlagi poročil o škodi po potresu odloči o pričetku ocenjevanja škode.

Z ocenjevanjem škode na stvareh prične občinska komisija za oceno škode takoj po prejemu sklepa o pričetku ocenjevanja škode s katerim URSZR določi predmet ocenjevanja in časovne roke za izvedbo. Načeloma in v okvirih možnosti se ocenitev uporabnosti objektov in ocenitev škode opravi sočasno.

Komisija najprej zagotovi in preko sredstev javnega obveščanja ter na druge krajevno običajne načine objavi lokacijo, kjer se bodo zbirale vloge občanov, objavi se tudi čas sprejemanja vlog. Predviden prostor za delo komisije je na sedežu občine Prebold, Hmeljarska cesta 3, 3312 Prebold.

Nato občinska komisija na krajevno običajen način ter na druge ustrezne načine, glede na razmere, objavi pričetek zbiranja in sprejemanja vlog o poškodovanih objektih na predpisanih obrazcih. Po prejemu prvih vlog se razdeli delo na sprejemanje in obdelavo vlog ter na ogled na terenu s cenitvami poškodovanosti posameznih objektov. Po opravljenih terenskih ogledih vse zbrane vloge - cenitve vnese v spletno aplikacijo Ajda. Pri administrativnem delu zbiranja in obdelave vlog komisiji pomagajo uslužbenci Občine Prebold. Komisija si na terenu ogleda in oceni prijavljeno škodo, pri delu sledi navodilom Metodologije za ocenjevanje škode in uporablja predpisane obrazce, ki so tej Metodologiji priloženi.

Pri pripravi potrebne dokumentacije komisiji pomagajo zaposleni na Občini Prebold. Ta dokumentacija zajema:

- orto-foto posnetke prizadetih naselij s hišnimi številkami,

- razdelitev potresno ogroženih območij po karejih,
- seznam stanovanjskih objektov z nosilcem lastniške oziroma uporabniške pravice,
- obrazce za poškodovanost,
- obrazce za škodo.

Če predsednik komisije oceni, da občinska komisija ne bo zmogla izvesti ocenjevanja v celoti, lahko zaprosi regijsko komisijo za oceno škode za pomoč (prošnjo naslovi na URSZR – Izpostava Celje).

P – 33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode občine Prebold
D – 13	Vzorec obrazca za povrnitev stroškov občinam ob nesreči
D – 15	Vzorec delovnega naloga

11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

11.1. Pomen pojmov

EPICENTER (NADŽARIŠČE POTRESA) je območje na površju Zemlje, ki leži navpično nad žariščem potresa (hipocentrom) in je zato tudi najbližje žarišču. V epicentru ponavadi nastane najmočnejši in najbolj uničujoč sunek, z oddaljevanjem od epicentra pa intenziteta potresa slabi.

HIPOCENTER (ŽARIŠČE POTRESA) je področje znotraj Zemlje, od koder izhajajo potresni valovi. Opisan je z geografskimi koordinatami in s podatkom o globini

INTENZITETA (IO) je mera za učinke potresa, ki je odvisna od njegove energije, epicenterske razdalje in geoloških razmer. To je najpomembnejši podatek za prebivalce, saj z njo ugotavljamo učinke potresa na ljudi, predmete, zgradbe in naravo. Intenziteto merimo v stopnjah različnih intenzitetnih lestvic, ki so brezdimenzione veličine (MCS, MSK, EMS). Je subjektivna opisna mera, ki fizikalno ni definirana, in je ponavadi največja v nadžarišču potresa (epicentru), z oddaljevanjem od nadžarišča pa postopoma slabi. Potres z večjo magnitudo ponavadi povzroči tudi večjo škodo na površini Zemlje. Vendar pa vlivajo na intenziteto potresa še mnogi drugi dejavniki kot so: oddaljenost od epicentra, globina žarišča, gostota naseljenosti, kvaliteta gradnje in lokalna geološka zgradba.

INTENZITETNA (MAKROSEIZMIČNA, POTRESNA) lestvica je celoštevilska, opisna lestvica in nima prave fizikalne podlage. Z intenzitetno lestvico skušamo ovrednotiti vpliv potresa na objekte visoke in nizke gradnje, predmete, človeka in spremembe v naravi. Trenutno v svetu uporabljajo naslednje potresne lestvice:

- ◆ Modificirano Mercallijevo lestvico (MM), ima 12 stopenj,
- ◆ Medvedev-Sponheuer-Karnikovo potresno lestvico (MSK), ima 12 stopenj,
- ◆ Evropsko potresno lestvico (EMS), ima 12 stopenj in
- ◆ Japonsko potresno lestvico (JMA), ima 7 stopenj.

Med prvimi štirimi potresnimi lestvicami (MCS, MM, MSK, EMS) so razlike kar zadeva učinke nasploh neznatne, JMA pa se precej razlikuje glede učinkov potresa od drugih potresnih lestvic. V Sloveniji je v skladu s Pravilnikom o tehničnih normativih za graditev objektov visoke gradnje na seizmičnih območjih uradno še vedno veljavna MSK potresna lestvica, dejansko pa se v zadnjih letih še najbolj uporablja EMS, ki je pravzaprav izpopolnjena verzija MSK potresne lestvice.

MAGNITUDA (M) je instrumentalno določena številka mera jakosti potresa ali sproščene energije v žarišču potresa (hipocentru). Za določanje jakosti potresa seizmologi uporabljajo amplitudo nihanja tal, registrirano na določenem tipskem seizmografu v razdalji 100 km od epicentra. Magnituda nima določene zgornje vrednosti, vendar le izjemoma preseže vrednost 9. Največja doslej izmerjena

magnituda je dosegla vrednost 9,5 pri potresu v Čilu leta 1960, v slovenski potresni zgodovini pa je največja ocenjena magnituda 6,8 pri potresu na Idrijskem leta 1511.

POTRES je tresenje tal in sevanje potresne energije (potresno valovanje), ki nastane ob nenadni sprostitvi nakopičenih tektonskih napetosti v Zemljini skorji ali zgornjem delu zemeljskega plašča. Večino potresov povzroči prelomni pretrg in zdrs tektonskih plošč, pogosto pa tu di ognjeniška in magmatska dejavnost ali druge nenadne spremembe mehanske napetosti v Zemlji.

POTRESNA NEVARNOST (angl. Seismic hazard) je naravna danost za pojav potresa. Določena je verjetnostno (z verjetnostjo prekoračitve) ali deterministično.

POTRESNA RANLJIVOST (angl. Seismic vulnerability) je občutljivost ogroženega (ljudi, stavbe, materialne dobrine itn.) za potres. Je lastnost stavbe oziroma ogroženega (in ne lokacije) ter je obratno sorazmerna potresni odpornosti. Ranljivost lahko opišemo s pričakovano stopnjo izgub ali poškodb objektov, ki bi nastale ob potresu določene stopnje intenzitete ali pospeška tal.

POTRESNA OGROŽENOST (angl. Seismic risk) so pričakovane družbene in ekonomske posledice potresa. Je verjetnostni pojem in je odvisna od potresne nevarnosti, potresne ranljivosti stavb, gostote naseljenosti in časa izpostavljenosti.

PRELOM je razpoka (ali sistem razpok), vzdolž katere sta v nasprotnih smereh zdrsnila kamninska bloka.

SEIZMOGRAF je občutljiva naprava za zapisovanje nihanja tal (podlage seizmografa). Zapise seizmografov uporabljamo za določitev magnitude potresa in lokacije epicentra ter za razne seizmološke študije.

SEIZMOLOGIJA je veda o potresih in z njimi povezanimi pojavi. Tesno je povezana s fiziko Zemljine notranjosti, tektoniko in geologijo ter je del geofizike, ki sodi v sklop naravoslovnih znanosti.

ŠKODA obsega ekonomske izgube, ocenjene po nesreči.

11.2. Razlaga okrajšav

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
BS	Bencinski servis
CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CSD	Center za socialno delo
CZ	Civilna zaščita
DMR	Digital Mobile Radio
EMS	Evropska potresna lestvica

EMCS-CSEM	Evropsko-mediteranski seizmološki center
JGS	Javna gasilska služba
GD	Gasilsko društvo
GZ	Gasilska zveza
KS	Krajevna skupnost
M	Magnituda potresa
MTS	Materialno-tehnična sredstva
NEIC	National Earthquake Information Center
NMP	Nujna medicinska pomoč
OE	Območna enota
OU	Območni urad
OŠ	Osnovna šola
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
P	Priloge
PP	Prva pomoč
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB	Radiološko – kemično - biološko
RKS-OZ	Rdeči križ Slovenije – območno združenje
RS	Republika Slovenija
SIJA	Sistem javnega alarmiranja
STA	Slovenska tiskovna agencija
SV	Slovenska vojska
TETRA	TErrestrial TRunk Radio
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
UVHVVR	Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
VOC	Vzdrževanje in obnova cest
ZARE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZDA	Združene države Amerike
ZD	Zdravstveni dom
ZIR	Zaščita in reševanje
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč
ZŠ	Zahodno štajerska
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

12 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

12.1. Skupne priloge

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite občine Prebold
P-2	Podatki o odgovornih osebah v občini Prebold
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Prebold
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ občine Prebold
P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Prebold
P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč občine Prebold
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR v občini Prebold
P-10	Pregled gradbenih organizacij občine Prebold
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov občine Prebold
P-13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
P-14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode občine Prebold
P-15	Podatki o odgovornih osebah v občini Prebold, ki se jih obvešča ob nesreči
P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P-19	Radijski imenik sistema zvez ZARE, ZARE+
P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce v občini Prebold
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč v občini Prebold
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano v občini Prebold
P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v občini Prebold
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij v občini Prebold
P-26	Pregled centrov za socialno delo v občini Prebold

P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj v občini Prebold
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-29	Pregled veterinarskih organizacij v občini Prebold
P-31	Pregled kulturne dediščine v občini Prebold
P-33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode občine Prebold

12.2. Posebne priloge

P-100	Evidenčni list o vzdrževanju načrta
P-101	Ocena potresne ogroženosti v občini Prebold

12.3 Skupni dodatki

D - 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra v občini Prebold
D - 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D - 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D - 13	Vzorec obrazca za povrnitev stroškov občinam ob nesreči
D - 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP v občini Prebold
D - 15	Vzorec delovnega naloga
D - 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči v občini Prebold
D - 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP v občini Prebold

12.4 Posebni dodatki

D-403	Navodilo za sežig živalskih trupel
-------	------------------------------------